



ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้าง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา
POLITICAL AND ECONOMICAL FACTORS AFFECTING CONSTRUCTION PRICING OF
LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION IN THE OPINION OF GOVERNMENT CIVIL
ENGINEERS IN CHANTHABURI PROVINCE

ภาคนิพนธ์
ของ
ศักดิ์ดา เจริญผล

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรกฎาคม 2556

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้าง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา
POLITICAL AND ECONOMICAL FACTORS AFFECTING CONSTRUCTION PRICING OF
LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION IN THE OPINION OF GOVERNMENT CIVIL
ENGINEERS IN CHANTHABURI PROVINCE

ภาคนิพนธ์

ของ

ศักดิ์ดา เจริญผล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรกฎาคม 2556



ใบรับรองภาคนิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้าง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา
Political and Economical Factors Affecting Construction Pricing of Local Government
Organization in the Opinion of Government Civil Engineers in Chanthaburi Province

ศักดา เจริญผล

คณะกรรมการสอบภาคนิพนธ์

ประธานสอบภาคนิพนธ์

(ดร.นักรบ เถียรอ่ำ)

ประธานที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

(ดร.นักรบ เถียรอ่ำ)

กรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชชนัด) ประดิษฐ์ศิลป์)

กรรมการสอบภาคนิพนธ์

(ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์พ่อนันท์ สุทธิวัฒน์)

วันที่ 12 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2556

ศักดิ์ดา เจริญผล. (2556). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา. ภาคนิพนธ์ รม.ม. (การปกครองท้องถิ่น). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

ดร.นักรบ เถียรอำ รป.ค. (รัฐประศาสนศาสตร์)

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ร.ค. (รัฐศาสตร์)

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา ประชากรการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรด้านช่างโยธาที่ปฏิบัติงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 82 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์ปัจจุบันมีความเหมาะสมมาก แต่ถ้าพิจารณาในรายข้อสามารถแบ่งระดับความเหมาะสมออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความเหมาะสมมาก และกลุ่มที่มีความเหมาะสมปานกลาง กลุ่มที่มีความเหมาะสมมาก ได้แก่ เกณฑ์เรื่องการคำนวณต้นทุน (Direct Cost) ส่วนกลุ่มที่มีความเหมาะสมปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ และอัตราค่าแรงงาน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง ได้แก่ ต้นทุนการผลิต การแสวงหาค่าเช่าของราชการ และบทบาทของประชาสังคม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Sakda Jaraunpol. (2013). **Political and Economical Factors Affecting Construction Pricing of Local Government Organization in the Opinion of Government Civil Engineers in Chanthaburi Province.** Independent Study. M.P.A. (Local Government). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Advisory Committee

Dr.Nakrob Tianam D.P.A. (Public Administration) Chairman

Assistant Professor Dr.Chaiyon Praditsil Ph.D. (Political Science) Member

Abstract

The purpose of this research was to study the political and economical factors which influenced the construction pricing performed by Local Government Organization in Chanthaburi. The opinions of government civil engineers were focused in this study. The research populations were the 82 government civil engineers. The research tool was a questionnaire. The descriptive statistics were frequency, percentage, and mean.

The major findings identified the suitable construction pricing which has been currently used. The appropriate construction pricing was also divided into two categories : the highly appropriate construction pricing and the moderately suitable construction pricing. The highly appropriate construction pricing was the method of direct cost. The moderately suitable construction pricing methods were shown in the Factor F Table expressing the budget distribution for job operation, extra budgets due to the conditions, and budgets for wages. The influential factors towards the construction pricing were production costs, rental costs for government rate, and roles in civil society organization.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากดร.นักรบ เถียรอำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยนนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ประธานและกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ดร. โอฟาร ถิ่นบางเตียว กรรมการสอบภาคนิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดจันทบุรีที่ได้อนุญาตให้ผู้วิจัยได้เข้าเก็บข้อมูลในพื้นที่ และนายอนุรักษ รัตนาคะ ปลัดเทศบาลตำบลปลิว ที่ได้เข้าร่วมเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้งขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนตลอดจนเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความสะดวกในขั้นตอนต่างๆ เป็นอย่างดี จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ศักดา เจริญผล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
การจัดการงานก่อสร้าง (Construction Management).....	6
การนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	10
ปัจจัยทางด้านสมรรถนะ.....	10
ปัจจัยทางการควบคุม.....	12
ปัจจัยทางด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง.....	13
ปัจจัยทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	14
ปัจจัยด้านสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ.....	15
การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	17
ความเป็นมาของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในประเทศไทย.....	17
แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง..	21
หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางก่อสร้างของอำเภอแต่ละอำเภอในจังหวัด จันทบุรี.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
การวิจัยเชิงสำรวจ.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	(ต่อ)	
	การกำหนดประชากร.....	37
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	40
	การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม.....	40
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	70
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	70
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
	สรุปผลการวิจัย.....	73
	อภิปรายผล.....	76
	ข้อเสนอแนะ.....	76
	บรรณานุกรม.....	78
	ภาคผนวก.....	81
	ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	84
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	89
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	95

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 มวลคละผ่านตะแกรงของดินลูกรังเป็นร้อยละ.....	29
2 การทดสอบคุณสมบัติวัสดุขาคัทแบคแอสฟัลต์ชนิดบ่มซ้ำ.....	30
3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	55
4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	56
5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา.....	56
6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	57
7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	57
8 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	57
9 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านช่างโยธา.....	58
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวประชากรจำแนกตามความเหมาะสม ของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	58
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากรจำแนกตามปัจจัยต้นทุน ที่เกี่ยวข้องในการผลิต	61
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากรจำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับการ เอื้อประโยชน์ของนักการเมือง.....	62
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากรจำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับการ แสวงหาค่าเช่าของราชการ	65
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับ บทบาทประชาสังคม	66
15 ผลการทดสอบสมมุติฐานของตัวแปรกำหนด.....	68
16 ผลการทดสอบสมมุติฐาน.....	75

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัดจันทบุรีนั้น มีรูปแบบของหน่วยงานที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ 4 รูปแบบคือ องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์กรบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 รูปแบบนี้ ถือว่ามีสถานะเป็นนิติบุคคล โดยมีคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาจากการเลือกตั้ง มีภาระหน้าที่สำคัญที่จะต้องดูแลรับผิดชอบในกิจการท้องถิ่น ทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ด้านสาธารณสุข ปลอดภัย สาธารณูปการและในด้านโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นให้ทั่วถึงตามข้อกำหนดหลายด้านด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นจากกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และฉบับ 2550 กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ตลอดจนกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเองในการที่จะต้องทำการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่างๆ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างมาก อีกด้านหนึ่ง ตามภาระหน้าที่ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องถือปฏิบัติ เนื่องจากเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเบื้องต้นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ภายใต้ภาระหน้าที่ ที่ต้องทำ อาทิเช่น จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เป็นต้น และภายใต้ภาระหน้าที่ที่อาจจัดทำ อาทิเช่น ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ และการผังเมือง เป็นต้น

จากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวตามที่กฎหมายได้กำหนดข้างต้นแล้วเมื่อนำมาสู่การปฏิบัติงานตามหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหน้าที่เกือบทั้งหมดล้วนต้องเกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ซึ่งการก่อสร้างในแต่ละโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องทำการกำหนดราคากลางหรือราคาค่างานก่อสร้างเพื่อเป็นตัวกำหนดต้นทุนและกำไรของของราคาค่างานก่อสร้างของทางราชการหรือที่เรียกว่าราคากลางและราคากลางนี้จะใช้เป็นราคามาตรฐานสำหรับงานก่อสร้างชนิดต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณได้พิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งในด้านความจำเป็นเร่งด่วนของโครงการและความเหมาะสมในราคาค่างานก่อสร้างที่ไม่ถูก

จนเกินไปและไม่แพงจนเกินไป และเมื่อผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณโครงการต่างๆ เห็นว่าเหมาะสมแล้วทุกองค์ประกอบของโครงการ จึงจะพิจารณาอนุมัติโครงการต่างๆ ที่ท้องถิ่น แต่ละแห่งเสนอมา และนำไปสู่กระบวนการในการประกวดราคาหรือสอบราคาและประมูล ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 9 พ.ศ. 2553

สำหรับหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางหรือราคาค่างานก่อสร้างของทางราชการนั้น มิได้เป็นมาตรฐานเดียวกันเสมอไปสำหรับทุกหน่วยงานและทุกประเภทงานแต่จะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละคณะกรรมการกำหนดราคากลางของแต่ละหน่วยงานจะกำหนด ถึงแม้ว่าทุกหน่วยงานจะอ้างอิงหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยคณะรัฐมนตรีภายใต้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเราจะพบปรากฏการณ์ บ่อยครั้งที่ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เดียวกันซึ่งมีการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างชนิดเดียวกัน แต่ราคาค่างานก่อสร้างกลับมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา ในกระบวนการพิจารณาโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกล่าวคือเมื่อมีการเสนอโครงการ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ภายในจังหวัดจันทบุรี ไม่ว่าจะเป็น องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโครงการดังกล่าวจะต้องผ่านการพิจารณา ความเหมาะสมของโครงการจากทางจังหวัดเพื่อพิจารณาตรวจสอบโครงการต่างๆ ที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งเสนอมา ทางจังหวัดจะนัดประชุมพร้อมเพรียงกันทุกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยมีท้องถิ่นจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากทางผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ในการประชุมเพื่อพิจารณาโครงการ เท่าที่มีการประชุม ที่ผ่านมาการพิจารณาโครงการก็จะประสบกับ ปัญหาสำคัญคือในโครงการประเภทเดียวกันที่มีปริมาณเนื้องานเท่ากัน แต่กลับมีราคาค่างานก่อสร้าง ที่ไม่เท่ากัน และนี่เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงที่สร้างความสับสนและความไม่เข้าใจให้กับ ผู้ที่ทำการพิจารณาตรวจสอบโครงการและผู้ที่มีอำนาจในการที่จะอนุมัติงบประมาณให้กับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ที่เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณเป็นอย่างมาก และ ยังมีการตีความไปว่าการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ที่ไม่เท่ากันนั้นจะนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันหรือการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการได้ ปัญหา เช่นนี้เป็นเหตุเป็นเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดการโต้แย้งกันในที่ประชุม เพื่อที่จะคลายปัญหาความเข้าใจ ที่มีความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถือปฏิบัติในการกำหนดราคา ค่างานก่อสร้างในท้องถิ่นของตนเอง

จากปัญหาที่มีการโต้แย้งกันเรื่องการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างดังกล่าวผู้ศึกษาจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของ ราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีว่าราคาค่างานก่อสร้าง

ดังกล่าวนี้การกำหนดราคาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองอย่างไร และราคาที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร การศึกษาดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงข้อมูลที่แท้จริงของราคาค่าก่อสร้างที่มีความแตกต่างกันในงานที่มีลักษณะประเภทเดียวกันและมีปริมาณงานที่เท่ากัน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี ในการที่จะถือปฏิบัติตามแนวทางและเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา
2. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างที่เหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีจะก่อให้เกิดความเข้าใจในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการพิจารณามาตรฐาน
2. นำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านช่วงเวลาที่ทำการศึกษาจะพิจารณาปัจจัยกำหนดราคาค่างานก่อสร้างตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554 จนถึงปีงบประมาณ 2555
2. ขอบเขตด้านพื้นที่จะศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. ขอบเขตด้านประชากรหน่วยการวิเคราะห์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตัวแทนการให้ข้อมูลคือ ศึกษาบุคลากรที่มีความรู้ด้านช่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ราคา หมายถึง สิ่งที่กำหนดขึ้นแล้วทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานในทางลบหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

สมมุติฐานการวิจัย

1. ต้นทุนการผลิตมีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา
2. การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา
3. การแสวงหาค่าเช่าของราชการมีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา
4. บทบาทของประชาสังคมมีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาและสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา นั้น ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสาร ระเบียบกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย โดยผู้ศึกษาได้สำรวจองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้

1. การจัดการงานก่อสร้าง (Construction Management)
2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ
 - 2.1 ปัจจัยทางด้านสมรรถนะ
 - 2.2 ปัจจัยทางการควบคุม
 - 2.3 ปัจจัยทางด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
 - 2.4 ปัจจัยทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - 2.5 ปัจจัยด้านสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ
3. การกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 3.1 ความเป็นมาของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในประเทศไทย
 - 3.2 แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
 - 3.3 หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางก่อสร้างของอำเภอแต่ละอำเภอในจังหวัดจันทบุรี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการงานก่อสร้าง (Construction Management)

ณัฐชนนท์ เศรษฐกุลพาณิชย์ (ออนไลน์. 2546) กล่าวถึงธุรกิจก่อสร้างเป็นปัจจัยพื้นฐานอย่างหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ ในธุรกิจก่อสร้างจึงบุคคลหลายๆ ฝ่ายรวมกันเป็นหน่วยก่อสร้าง 1 หน่วย เริ่มตั้งแต่เจ้าของโครงการ(เจ้าของเงินทุน) สถาปนิก วิศวกร ผู้รับเหมา ซึ่งบุคคลเหล่านี้เราสามารถพบเห็นได้บ่อยในหน่วยก่อสร้างต่างๆ ไป ในการทำงานคงหนีไม่พ้นในเรื่องของปัญหา เพราะยิ่งคนมากเท่าไรปัญหาที่เกิดขึ้นก็ยิ่งมากไปด้วย เพราะฉะนั้นการประสานงานในหน่วยงานยังมีประสิทธิภาพเท่าไร หน่วยงานก่อสร้างนั้นๆ ก็จะมีปัญหาน้อยลงตามไปด้วย

การจัดการงานก่อสร้าง โดยมีหน้าที่หลักๆ ที่ต้องรับผิดชอบหลายอย่าง เช่น วางแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ตั้งแต่งงานออกแบบ งานขออนุญาต งานจัดหาผู้รับจ้าง งานประสานงาน และอำนวยความสะดวก และอื่นอีกอีกอีกอีกไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการลงมือก่อสร้างเลย

การจัดการงานก่อสร้าง มีบทบาทอย่างมากในระบบงานก่อสร้างในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ซึ่งดูจากหลักสูตรการเรียนการสอนที่เปิด ผู้ที่เป็นผู้จัดการงานก่อสร้างจะมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มคิดโครงการก่อสร้างจนถึงสิ้นสุดโครงการ ส่วนในประเทศไทยนั้น ผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานและบริหารจัดการงานก่อสร้างจะเป็นวิศวกรเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่จริงๆ แล้ววิศวกรไม่ได้มีพื้นฐานในการบริหารมากนัก เพราะวิศวกรศึกษานั้นถึงการคำนวณ โครงสร้างของอาคารไม่ได้มุ่งเน้นไปบริหารและควบคุมวัตถุดิบของงานก่อสร้าง

เป้าหมายของการจัดการงานก่อสร้าง คือ การควบคุมต้นทุนในการก่อสร้างไม่ว่าจะเป็นเงินทุน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงเวลา ให้เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการ องค์ประกอบของการจัดการงานก่อสร้างประกอบไปด้วย

1. วิศวกรรมศาสตร์ (โครงสร้าง)
2. สถาปัตยกรรม (การอ่านแบบและเขียนแบบ)
3. บริหารธุรกิจ (การบริหารทรัพยากรด้านต่างๆ)
4. ศิลปกรรม (บริหารคนรวมถึงการติดต่อสื่อสารและสิ่งแวดล้อม)

พื้นฐานองค์ประกอบเหล่านี้รวมกันแล้วทำให้ “การจัดการงานก่อสร้าง” มีความเหมาะสมในการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันไม่ใช่เฉพาะงานก่อสร้างเท่านั้น ที่ผู้ที่จบการจัดการงานก่อสร้างสามารถทำได้ แต่สามารถไปบริหารจัดการงานอย่างอื่น ได้อีกมากมาย การจัดการงานก่อสร้าง เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งงานก่อสร้างประกอบด้วยทรัพยากร 4 ประเภท คือ คน เงิน วัสดุ และเครื่องจักร ผสมผสานกันจนโครงการสำเร็จ โดยใช้วิธีปฏิบัติและการจัดการ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า

การจัดการงานก่อสร้าง ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. คน
2. เงิน
3. วัสดุ
4. เครื่องจักร
5. วิธีปฏิบัติ
6. การจัดการ

หลักสำคัญของการจัดการ คือ การนำทรัพยากรที่มีอยู่ คือ คน เงิน วัสดุ และเครื่องจักร มาดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามต้องการ โดยเลือกวิธีปฏิบัติและการจัดการ

พนม ภัยหน่าย (2545 : 85 ; อ้างถึงใน ฉัตรชนนที่ เศรษฐ์กุลพานิช. ออนไลน์. 2546) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสำคัญของการจัดการในงานใด ๆ รวมถึงงานก่อสร้างต้องประกอบไปด้วย ส่วนต่างๆ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานที่จะทำ ดังนั้นจะต้องคำนึงถึง สิ่งต่างๆ ได้แก่

- 1.1 การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต (Forecasting)
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ (Objective)
- 1.3 กำหนดนโยบาย (Policy)
- 1.4 กำหนดโครงการหรืองานที่จะทำ (Program and Project)
- 1.5 กำหนดเวลาและรายละเอียดของแต่ละ โครงการ (Scheduling)
- 1.6 กำหนดวิธีปฏิบัติงาน (Procedures)
- 1.7 กำหนดงบประมาณ (Budgeting)

2. การจัดองค์กร (Organizing) คือ การจัดระบบ ระเบียบในหน่วยงาน ซึ่งต้องคำนึงถึง

- 2.1 การจัดรวมกลุ่มงานที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน
- 2.2 การแบ่งแยกและมอบหมายอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2.3 การสร้างความสัมพันธ์ในแต่ละหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานด้วยกัน

3. การควบคุม (Controlling) คือ ความพยายามที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ เช่น

- 3.1 การกำหนดแนวทางและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Performance Standards)
- 3.2 การตรวจวัดและประเมินผลงาน (Measuring and Evaluating)
- 3.3 การแก้ไขและขจัดอุปสรรคในการทำงาน (Corrective Action)

4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การมุ่งเน้นให้คนในองค์กรร่วมมือกันทำงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น

- 4.1 การกำหนดดุลยภาพในการทำงาน (Balancing)
- 4.2 การกำหนดจังหวะเวลา (Timing)
- 4.3 การทำให้เป็นหนึ่งเดียวกัน (Integrating)

5. การจูงใจ (Motivating) คือ การสร้างขวัญและกำลังใจ ให้แก่ทีมงานเพื่อให้เกิด ความทุ่มเทต่องานและองค์กร ซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการต่าง ๆ เช่น

- 5.1 การคัดเลือกคน (Selection)
- 5.2 การให้มีส่วนร่วม (Participation)
- 5.3 การปรึกษาหารือ (Counseling)
- 5.4 การฝึกอบรม (Training)
- 5.5 การกำหนดผลตอบแทน (Appraisal)
- 5.6 การสอนงาน (Coaching)
- 5.7 การลงโทษ (Punishing)

ณัฐชนนท์ เศรษฐกิจพาณิชย์ (ออนไลน์, 2546) กล่าวถึง เป้าหมายของการบริหารงานก่อสร้าง คือ ดำเนินงานก่อสร้างให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดงานมีความถูกต้องตามรูปแบบรายการตรงตามหลักวิชาการมีความแข็งแรงปลอดภัย ควบคุมการใช้ทรัพยากรและเวลาอย่างเหมาะสมและประหยัด การจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจะต้องมีหลักการพื้นฐานในการบริหารงานก่อสร้างซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน โดยต้องลงมือทำและแก้ไขไปจนกว่าจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

1. การวางแผนงาน คือ การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานให้สอดคล้องและตรงกับเป้าหมายของงานที่จะทำ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติทราบล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อไร การคาดการณ์ถึงความต้องการทรัพยากร ด้านกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ และวางแผนให้การใช้ทรัพยากรเหล่านี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยอาศัยสถิติและข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาใช้ในการวางแผนงานให้ใช้งานได้ตามความเป็นจริงและอย่างได้ผล

ผู้วางแผนงานจะต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของงานอย่างแจ่มแจ้ง จึงควรเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านนี้เป็นเวลานานพอสมควร ในขั้นตอนนี้ควรวางแผนและจัดระบบงานของโครงการแล้วแยกย่อยเป็นแผนงานราย 3 เดือน แผนงานรายเดือน หรือรายสัปดาห์ต่อไป เพื่อให้งานสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

2. การปฏิบัติงาน คือ การลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่วางเอาไว้ จึงถือว่าเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งของงานก่อสร้างที่มีความสำคัญ เพราะถ้าเกิดความผิดพลาดอาจมีผลกระทบต่อขั้นตอนอื่น ทำให้งานทั้งโครงการต้องล่าช้า ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายและเวลาที่เพิ่มขึ้น

ในขั้นตอนนี้จึงต้องมีการบันทึกข้อมูลของการทำงานไว้ทุกขั้นตอนในรูปของรายงานประจำวัน รายงานประจำสัปดาห์และรายงานประจำเดือน นอกจากจะให้ผู้เกี่ยวข้องได้เห็นความก้าวหน้าของงานแล้ว ก็เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลงานเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา ในขณะที่ปฏิบัติงานจะต้องมีการตรวจสอบการทำงานเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดจากรูปแบบรายการอันเป็นเหตุให้อาคารขาดความแข็งแรงปลอดภัย

3. การประเมินผล คือ การพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการทำงานจริงกับแผนงานที่วางไว้ว่า ได้งานตามกำหนดเวลาหรือไม่

ถ้าไม่เป็นไปตามแผนงาน เช่น เกิดความล่าช้าก็ต้องวิเคราะห์หาสาเหตุที่เกิดขึ้น และรวบรวมข้อมูลเพื่อสรุปหาแนวทางแก้ไขและนำไปปรับปรุงแผนงาน ตัวอย่างในช่วงเทศกาลสงกรานต์คนงานส่วนใหญ่กลับภูมิลำเนาเดิม ทำให้งานในช่วงเวลาดังกล่าวเกิดการหยุดชะงักก็อาจหาวิธีแก้ปัญหาด้วยการเร่งรัดการทำงานโดยเพิ่มเวลาทำงานในแต่ละวัน เพิ่มจำนวนแรงงานใช้เครื่องทุ่นแรงเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว เป็นต้น เมื่อปรับปรุงแผนใหม่แล้วก็นำไปปฏิบัติและประเมินผลใหม่ ถ้าพบว่ายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่วางไว้ก็นำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนนำไปสู่การปฏิบัติต่อไปเป็นขั้นตอนตามแผนภูมิที่แสดงไว้ข้างต้น

การนำนโยบายไปปฏิบัติ

วรเดช จันทรศร (2539 : 297 - 316) กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับในการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องและปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านสมรรถนะ
2. ปัจจัยทางการควบคุม
3. ปัจจัยทางด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
4. ปัจจัยทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ปัจจัยทางด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ

1. ปัจจัยทางด้านสมรรถนะ

ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะนโยบายนั้นจะเป็นประเภทใดก็ตาม อาจกล่าวได้ว่า โดยส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีความสามารถในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบายนั้นได้มากน้อยแค่ไหน เพียงใด ดังนั้น ปัญหาหลักด้านหนึ่งของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาด้านสมรรถนะ ปัญหาดังกล่าวจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยย่อยอีกหลายๆ ประการนับตั้งแต่ปัจจัยทางด้านบุคลากร ปัจจัยทางด้านเงินทุน ปัจจัยทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยทางด้านวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับนโยบายนั้น

1.1 ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร ปัญหาทางด้านสมรรถนะจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการ

เงื่อนไขประการแรก นโยบายที่จะถูกนำไปปฏิบัตินั้นต้องมีบุคลากรจำนวนเท่าใด ต้องการบุคลากรประเภทใด และต้องการบุคลากรที่มีคุณสมบัติอย่างไร

เงื่อนไขประการที่สอง บุคลากรที่ต้องการเหล่านั้นมีอยู่แล้วในระบบราชการ หรือไม่หากมีอยู่แล้ว บุคลากรเหล่านั้นมีคุณภาพ ความรู้ ความสามารถที่จะปฏิบัติในนโยบายนั้นได้หรือไม่ บุคลากรเหล่านั้นมีความยินดีหรือความตั้งใจที่จะมาร่วมเป็นผู้ปฏิบัติในนโยบายนั้นหรือไม่

เงื่อนไขประการที่สาม หากไม่มีบุคลากรเหล่านั้นอยู่ในระบบราชการหรือมีไม่พอ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการทำนโยบายไปปฏิบัติจะสามารถหาบุคลากรจากภาคเอกชนหรือไม่ จะมีความสามารถหรือวิธีดึงบุคลากรจากภาคเอกชนได้หรือไม่ จะมีความสามารถหรือวิธีการดึงบุคลากรเหล่านั้นให้ปฏิบัติงานในนโยบายหรือโครงการได้อย่างไร

ในเงื่อนไขประการแรก จะเห็นได้ว่า ปัญหาทางด้านสมรรถนะจะมีมากขึ้น ถ้าหากเห็นว่า นโยบายที่ถูกกำหนดบุคลากรผู้ปฏิบัติเป็นจำนวนมากหลายๆ ประเภท รวมตลอดถึง จะต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณสมบัติหรือความรู้ความสามารถสูง ปัญหาในลักษณะนี้โดยส่วนใหญ่ จะเป็นปัญหาในขั้นเริ่มต้นของการนำนโยบายไปปฏิบัติ หากการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว ไม่สามารถที่จะหาบุคลากรได้ทันทั้งที่ ความล่าช้าในการปฏิบัติก็อาจเกิดขึ้น หากทางบุคลากรนี้ มีคุณภาพไม่เหมาะสม ปัญหาในการนำไปปฏิบัติจะเกิดขึ้น โดยส่วนหนึ่ง

ในเงื่อนไขประการที่สอง ปัญหาในการนำไปปฏิบัติจะมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น หากบุคลากรที่ต้องการนั้นมีอยู่ไม่เพียงพอในระบบราชการ หรือบุคลากรไม่มีความพร้อม หรือความเต็มใจที่จะเข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบายนั้น และหากบุคลากรกระจัดกระจายกันอยู่ตามส่วนราชการต่างๆ หลากๆ หน่วย ก็อาจจะเกิดปัญหาความไม่เต็มใจของหน่วยงานสังกัดที่จะให้ข้าราชการในสังกัดมาร่วมปฏิบัติตามนโยบายนั้น ในระบบราชการไทยนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทจะประสบปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรมาก เพราะบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มักจะสมัครใจอยู่ปฏิบัติงานในส่วนกลางมากกว่าจะไปปฏิบัติงานตามท้องที่ชนบท ทั้งนี้เพราะ โอกาสความก้าวหน้าจะมีมากกว่าหากปฏิบัติงานในส่วนกลาง

ในเงื่อนไขประการที่สาม หากการปฏิบัติตามนโยบายนั้นจำเป็นจะต้องอาศัยบุคลากรจากทางภาคเอกชนเข้าร่วมปฏิบัติด้วย ปัญหาในแง่ของการได้มาซึ่งบุคลากรเหล่านี้ จะมีความยากลำบากมากยิ่งขึ้น และในประการสำคัญหน่วยงานทางราชการมักจะมีข้อติดขัดทางกฎ ระเบียบ ค่าตอบแทนต่างๆ ที่จะเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการดึงบุคลากรจากภาคเอกชนให้เข้าร่วมปฏิบัติงานในนโยบายนั้นได้ตามที่ต้องการและอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ในภาพรวมจะส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนถึงความสำเร็จของนโยบายโดยรวม

1.2 ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับเงินทุน ปัญหาทางด้านสมรรถนะจะมีมากขึ้นในหน่วยงานที่รับผิดชอบในนโยบายไปปฏิบัติถูกจำกัดโดยเงื่อนไขของการใช้เงินทุน ซึ่งมีข้อจำกัดในการใช้

เงินทุนมีมาก หรือมีระเบียบข้อบังคับไว้มากจนขาดความยืดหยุ่นก็จะยิ่งเป็นการบั่นทอนสมรรถนะของหน่วยงานปฏิบัติมากกว่าขึ้นเท่านั้น ในประการสำคัญ หากหน่วยปฏิบัติงานมีความต้องการที่จะใช้เงินเพิ่มมากขึ้นกว่ากำหนดได้เป็นไปได้หรือไม่เพียงใดที่รัฐบาลหรือหน่วยงานส่วนกลางให้การตอบสนองได้ทันทั่วถึง หากไม่สามารถตอบสนองได้ ความล่าช้าในการปฏิบัติก็อาจจะเกิดขึ้น และอาจจะมีผลมาถึงความล้มเหลว ในการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยส่วนรวมได้

1.3 ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนปัจจัยทางด้านวิทยากร หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในนโยบาย ปัญหาทางด้านสมรรถนะจะทวีมากขึ้น ถ้าหากหน่วยที่รับผิดชอบไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอหรือทันต่อเวลา ในบางกรณีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นมีลักษณะที่ต้องใช้วิทยากรหรือเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ปัญหาทางด้านสมรรถนะจะมีมากยิ่งขึ้น ถ้าหากผู้ปฏิบัติขาดความรู้หรือความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับปัจจัยทางด้านบุคลากรโดยตรงดังที่ได้ระบุนมาแล้ว ฉะนั้น ในภาพรวมอาจกล่าวได้ว่าปัญหาทางด้านสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติจะมีมากขึ้น หากหน่วยนั้นขาดความพร้อมทางด้านบุคลากรเงินทุน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนวิทยากรหรือเทคโนโลยี ปัจจัยเหล่านี้อาจจะส่งผลทำให้เกิดความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้

2. ปัจจัยทางการควบคุม

ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติส่วนหนึ่ง ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุม ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการวัดความก้าวหน้าหรือผลการปฏิบัติของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการ มีผลงานเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่า ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะเพิ่มมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้รับผิดชอบในนโยบายนั้นขาดความสามารถที่จะทำการวัดผลหรือควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติ ปัญหาทางการควบคุมจะมีมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่างๆ หลายประการ

เงื่อนไขประการแรก ขึ้นอยู่กับความสามารถของหน่วยที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบายว่าจะสามารถแปลงนโยบายนั้นๆ ออกมาเป็นแนวทางปฏิบัติ แผนงาน หรือโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของนโยบายเพียงใด

เงื่อนไขประการที่สอง ขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการนั้นมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพียงใด

เงื่อนไขประการที่สาม ขึ้นอยู่กับที่หน่วยปฏิบัติจะมีการกำหนดภารกิจ ตลอดจนมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติงานรวม แผนงาน หรือโครงการนั้นเพียงใด เงื่อนไขทั้งสามประการนี้จะส่งผลโดยตรงต่อการสร้างความสามารถในการควบคุมหรือการวัด

ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานที่จะสามารถสนองต่อความต้องการนโยบายได้ และในขณะเดียวกันก็จะมีผลโดยตรงต่อปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย

เงื่อนไขต่างๆ เหล่านี้จะถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นในการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เพราะนโยบายจะประสบความสำเร็จไม่ได้หากผู้ปฏิบัติขาดความรู้ความเข้าใจว่าตนเองควรจะทำอะไรบ้าง ความเข้าใจเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากการแปลงนโยบายไม่ถูกต้อง วัตถุประสงค์ตามกิจกรรม แผนงาน หรือโครงการขาดความชัดเจนหรือคลุมเครือ ตลอดจนหน่วยงานย่อยไม่ได้มีการกำหนดภารกิจและมาตรฐานในการทำงานให้สอดคล้องกับกิจกรรมหลัก แผนงานหรือโครงการ ในท้ายสุด ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติดังกล่าวเมื่อแปลงออกมาเป็นผลการปฏิบัติแล้วจำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นภายใต้ระบบของการวัดผลการปฏิบัติงานด้วย เพื่อที่ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบจะได้หาทางเชื่อมโยงผลการปฏิบัติในส่วนต่าง ๆ ให้ประสานซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุผลของนโยบายตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

3. ปัจจัยทางด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

ไม่ว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีสมรรถนะสูงเพียงใด ไม่ว่าผู้รับผิดชอบในนโยบายจะมีความสามารถในการควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติภายใต้ระบบการวัดและติดตามที่สมบูรณ์เพียงใดก็ตาม การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จไปไม่ได้ถ้าหากปราศจากเสี้ยวซึ่งความร่วมมือจากสมาชิกทั้งมวลในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติ ในอีกนัยหนึ่งปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีสูงขึ้นเป็นอย่างมากถ้าสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากนโยบายนั้น ๆ

ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อาจกล่าวได้ว่า มีเงื่อนไขหรือเหตุผลหลักๆ อย่างน้อย 7 ประการที่มีผลทำให้สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากนโยบายนั้นๆ กล่าวคือ

3.1 สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่ได้มาจากรากฐานความต้องการของตนที่แท้จริง (Felt Need) หรือ ไม่ได้เห็นความสำคัญของนโยบายนั้น

3.2 สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานปฏิบัติทำการต่อต้านเพราะเห็นว่านโยบายนั้นมีผลทำให้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานประจำของตนต้องเปลี่ยนไป

3.3 หัวหน้าของหน่วยปฏิบัติไม่ได้ให้ความสนับสนุนในนโยบายนั้น

3.4 สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานปฏิบัติทำการต่อต้าน เพราะเห็นว่าการปฏิบัติตามนโยบายนั้นจะส่งผลทำให้งบประมาณ อัตรากำลังหน่วยต้องลดลงระยะยาว อีกทั้งยังอาจจะให้เกิดการปรับเปลี่ยนในภารกิจและหน้าที่ของบุคลากรอย่างขนานใหญ่ นโยบายการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้มักจะได้รับการต่อต้านจากสมาชิกขององค์กรเพราะเหตุผลข้างต้น

3.5 สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติเห็นว่า นโยบายนั้นถูกกำหนดขึ้นโดยฝ่ายบริหารที่ไม่เข้าใจว่าสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการของผู้ปฏิบัติอย่างไร ตัวอย่าง (สมมุติ) เช่น ในการฉีที่มีประชาชนเป็นจำนวนมากฝ่าฝืนไม่ยอมข้ามถนนตามทางม้าลายที่ราชการกำหนดไว้ให้ ผู้บริหารของกระทรวงมหาดไทยก็สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการจับกุมประชาชนที่ไม่ข้ามทางม้าลายอย่างเคร่งครัด ผู้ปฏิบัติซึ่งเป็นตำรวจจราจรประจำสถานีตำรวจต่างๆ อาจเห็นว่านโยบายนั้นเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุซึ่งเป็นไปไม่ได้ หากประชาชนไม่ร่วมมือกับตำรวจจะจับกุมอย่างไรก็ไม่มีทางหมด ยิ่งตำรวจทำตามหน้าที่มากเกินไปหรืออาจจะทำให้ประชาชนที่ถูกจับกุมไม่พอใจมากเท่านั้น เจ้าหน้าที่มอง “เสียหรือถูกค่าทั้งขึ้นทั้งล่อง” ในอีกนัยหนึ่ง การแก้ไขปัญหาเช่นนี้ควรมุ่งนโยบายที่ทำให้การศึกษาและอบรมกลุ่มคนกลางประชาชนเป็นหลักเสียก่อน เมื่อประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจหรือให้ความร่วมมือก็อาจใช้นโยบายปราบปรามเป็นมาตรการสุดท้ายได้

3.6 สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่เห็นด้วยกับสาระหรือวิธีการปฏิบัติในโครงการหรือนโยบายนั้น เพราะไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดังกล่าว

3.7 สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือและต่อต้านเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจว่าจะปฏิบัติตามนโยบายนั้นอย่างไร

4. ปัจจัยทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยหลักอีกด้านหนึ่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติก็คือ ปัญหาทางด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง การพิจารณาถึงปัญหาทางด้านนี้ได้กล่าวได้ว่า เป็นการก้าวล้าไปจากขอบข่ายของปัญหาทางด้านสมรรถนะ ปัญหาทางการควบคุม และปัญหาทางด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกหรือหน่วยปฏิบัติในองค์กร ไปสู่ขอบข่ายของปัญหาที่เกิดขึ้นจากองค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรอื่น ๆ ที่อาจจะเป็นผู้รับผิดชอบหรือมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วยเช่นกัน การปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้ ถือว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเมือง ซึ่งเน้นการเผชิญหน้า การแสวงหาความสนับสนุน การเจรจาต่อรองในการจัดสรรทรัพยากรหรือผลประโยชน์ระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ภายใต้ความเข้าใจข้างต้น ปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งเกิดจากรื่องของอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติกับองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหรือปัจจัยย่อยหลาย ๆ ประการนับตั้งแต่

4.1 ลักษณะการติดต่อและความสัมพันธ์ที่หน่วยปฏิบัติมีกับหน่วยงานที่ควบคุมนโยบายดังกล่าว

4.2 ระดับความจำเป็นที่หน่วยปฏิบัติจะต้องแสวงหาความร่วมมือ พี่พาทหรือ ทำความตกลงกับหน่วยงานหลักอื่นๆ

4.3 ระดับความเป็นไปได้ที่เจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยจะสามารถทำงานร่วมกันได้

ในเงื่อนไขประการแรก การนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีความยากลำบากมากขึ้น ถ้าหากการทำงานของหน่วยปฏิบัติจะต้องผ่านขั้นตอนการควบคุมกั้นกรองจากหน่วยงานที่ควบคุม นโยบาย เช่น สำนักงานประมาณ กรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นต้น มากจนเกินความจำเป็น หรือจนทำให้การปฏิบัติงานขาดความยืดหยุ่น ตัวอย่างเช่น หากสำนักงานประมาณกำหนดข้อบังคับให้หน่วยงานปฏิบัติ นโยบายต้องเสนอขออนุมัติในการใช้งบประมาณผ่านมายังตนในทุกเรื่อง ทั้งๆ ที่ได้มีการจัดสรรวงเงินงบประมาณไว้ให้แล้ว ความล่าช้า และไม่คล่องตัวย่อมเกิดขึ้น ในบางกรณีปัญหาที่ยังจะมีมากขึ้นถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างดังกล่าว มีระดับไม่ราบรื่น กล่าวให้เด่นชัดเจเนยิ่งขึ้น การขออนุมัติดำเนินการใดๆ ของหน่วยปฏิบัติอาจจะไม่ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยเหนือ ซึ่งจะมีผลทำให้หน่วยปฏิบัติไม่สามารถดำเนินงานได้ นโยบายในภาพรวมก็อาจจะเกิดความเสียหาย

ในเงื่อนไขประการที่สอง ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติยังขึ้นอยู่กับระดับความจำเป็นที่หน่วยปฏิบัติจะต้องแสวงหาความร่วมมือ พี่พาทหรือทำความตกลงกับหน่วยงานหลัก อื่น ๆ มากเท่าใดแล้ว โอกาสที่การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จก็จะมีน้อยเท่านั้น ทั้งนี้เพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักมีทัศนภาพ วัตถุประสงค์หลัก ตลอดจนมีความตระหนักในความเร่งด่วนของนโยบายที่แตกต่างกันออกไป ในบางกรณีแม้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีความเห็นพ้องกันในวัตถุประสงค์ของนโยบาย แต่ก็อาจจะมีไม่เห็นไม่พ้องต้องกันในด้านวิธีการที่บรรลุนโยบายก็ได้ ความไม่เห็นพ้องต้องกันนี้อาจจะนำมาสู่ความขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน และนำความล้มเหลวมาสู่ นโยบายก็ได้

ในเงื่อนไขประการที่สาม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่ต้องมีการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (หากวิธีการบรรลุนโยบายนั้นกำหนดให้มีหลายหน่วยต้องปฏิบัติงานร่วมกัน) ความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีแนวโน้มสูงขึ้นถ้าหากเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ ปัจจัยที่เป็นผลที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวมีหลาย ๆ ปัจจัย นับตั้งแต่ความแตกต่างระหว่างสภาพแวดล้อมของหน่วยงานแต่ละแห่ง รูปแบบของการบริหารที่แตกต่างของแต่ละหน่วยงาน เป้าหมายหลักของหน่วยงานที่แตกต่างกันและโครงสร้างของระบบบริหารที่แตกต่างกัน เป็นต้น

5. ปัจจัยด้านสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ

นโยบายใดก็ตาม ถ้าหากปราศจากเสียซึ่งความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญแล้ว ปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติก็จะเกิดขึ้นได้ ในบางกรณีปัญหาดังกล่าว

อาจถูกถามส่งผลไปถึงความล้มเหลวของนโยบายนั้นโดยตรงก็ได้ โดยนัยดังกล่าวความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ ซึ่งได้แก่ กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง ตลอดจนสื่อมวลชน เป็นอาทิ จึงมีความสำคัญอย่างมาก องค์กรหรือบุคคลสำคัญดังกล่าวอาจให้ความสนับสนุนทางการเมือง เงินทุน งบประมาณ ตลอดจนสร้างอุปสรรคต่อต้าน เตะถ่วง หรือคัดค้านได้ตลอดเวลาไม่น้อยแตกต่างกันไป ตามภาวะอำนาจและสถานการณ์ กล่าวให้เด่นชัดขึ้น ความยากลำบากของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีอย่างน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

เงื่อนไขประการแรก ผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นกับฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหารหรือไม่ บ่อยครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลในฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายบริหาร ความผูกพันหรือกลุ่มบุคคลเหล่านี้ที่มีต่อ นโยบายมักเปลี่ยนแปลงไป การขาดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจึงมักเป็นเงื่อนไขที่นำมาซึ่งอุปสรรคของนโยบายนั้น ไม่มากก็น้อย ซึ่งถ้าหากนักการเมืองหรือฝ่ายบริหารผู้ใดอำนาจทางการเมืองสูงพอก็จะมีอิทธิพลต่อนโยบายก็จำเป็นต้องระวังและตระหนักไว้เป็นอย่างมาก

เงื่อนไขประการที่สอง กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นมีความเข้าใจ ตลอดจนสูญเสียผลประโยชน์ในนโยบายนั้นมีเพียงใด ในบางกรณีการสูญเสียประโยชน์และการขาดความเข้าใจในนโยบายอย่างเพียงพออาจนำมาซึ่งปัญหา หรือทำให้กลุ่มเหล่านั้นทำการต่อต้านคัดค้านนโยบายได้

เงื่อนไขประการที่สาม เงื่อนไขของระดับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในนโยบายกับสื่อมวลชนก็มีความสำคัญอย่างมาก หากขาดซึ่งความสัมพันธ์หรือความเข้าใจอันดี สื่อมวลชนก็อาจจะใช้อิทธิพลของตนที่มีอยู่โจมตีหรือทำลายความน่าเชื่อถือของนโยบายเสียก็ได้

เงื่อนไขประการที่สี่ บุคคลสำคัญในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติให้ความสนับสนุนในนโยบายนั้นเพียงใด จากประสบการณ์ในประเทศไทย โครงการวางแผนครอบครัวที่ดำเนินอยู่ในต่างจังหวัดในระยะแรกไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชนเท่าที่ควร เพราะประชาชนเหล่านั้นยังมีความน่าเชื่อถือหรือความเข้าใจที่ว่า การวางแผนครอบครัวหรือการควบคุมกำเนิด เป็นบาป บางครั้งผู้บริหารโครงการก็จำเป็นต้องอาศัยบุคคลสำคัญในท้องถิ่นนั้น ซึ่งได้แก่ ภิกษุ (เจ้าอาวาสในท้องถิ่นนั้น) ทำการเทศน์ สร้างความเข้าใจให้กับประชาชน ในภาพรวมจึงถือได้ว่าเงื่อนไขการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางหรือราคากลางงานก่อสร้าง ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง สำนักพัฒนามาตรฐานระบบ พัศศภาครัฐ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง (สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง. ออนไลน์. 2553) ได้อธิบายหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางไว้ดังนี้

ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ หมายถึง ราคาค่าก่อสร้างในงานก่อสร้างของ ทางราชการในแต่ละงาน/โครงการ ซึ่งได้จากการประเมินหรือคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการกำหนด

ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ไม่ใช่ราคามาตรฐานของงานก่อสร้าง เป็นราคา ที่ทางราชการยอมรับไม่สูงจนผู้ประกอบการได้กำไรมากเกินไปจนเกินไป และไม่เป็นราคาที่ผู้ ประชงประกอบการไม่สามารถที่จะดำเนินการก่อสร้างได้

ความสำคัญของราคากลางงานก่อสร้าง มีหลายประการดังนี้

1. เพื่อให้ทราบราคาค่าก่อสร้างของงานก่อสร้างที่ใกล้เคียงกับราคาค่าก่อสร้างจริงมาก ที่สุดในขณะนั้น เพื่อใช้อ้างอิงหรือพิจารณาราคาของผู้เสนอราคาในการจ้างก่อสร้างของทางราชการ
2. ใช้เป็นราคาเริ่มต้นในการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
3. เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อรองราคา การกำหนดค่าวงงาน การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงรายการ และการตรวจติดตามผลการดำเนินงานก่อสร้างของคณะกรรมการและ ผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. เกินกว่าครึ่งหนึ่งของวงเงินงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในแต่ละปี เป็นงบประมาณในการจ้างก่อสร้าง หากมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และควบคุมให้มีการ กำหนดราคากลางงานก่อสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะมีผลทำให้ลดการรั่วไหลและ ประหยัดงบประมาณแผ่นดินได้มากกว่าที่เป็นอยู่
5. เป็นข้อมูลในการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการก่อสร้างของหน่วยงาน ที่มีหน้าที่ตรวจสอบ รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับ งานก่อสร้างในแต่ละงาน/โครงการ

1. ความเป็นมาของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในประเทศไทย

ความเป็นมาของการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในประเทศไทย มีลำดับความเป็นมา ดังนี้

คณะกรรมการควบคุมราคากลางในการประชุมครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ได้พิจารณาเห็นว่าหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่

9 ตุลาคม 2544 นั้น มีรายละเอียดและองค์ประกอบของหลักเกณฑ์ในบางเรื่อง ยังขาดความสมบูรณ์ และไม่สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริงปัจจุบัน จึงควรให้มีการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

คณะกรรมการควบคุมราคากลางได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 13 ท่าน โดยมอบหมายให้รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองในขณะนั้น (นายคุณุโณดม ธรรมภรณ์พิลาศ) เป็นประธานอนุกรรมการผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาทบทวนในรายละเอียดและเสนอแนะแนวทางและวิธีการในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ทั้งในส่วนของราคาค่างานต้นทุน Factor F และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพถูกต้องตามหลักทางวิชาการสอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริงปัจจุบัน และสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ โดยให้พิจารณาแนวทางในการคำนวณราคากลางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและราคาตลาด ในการจัดซื้อจัดจ้างสมควรกำหนดแนวทางให้นำราคากลางของทางราชการมาพิจารณาเปรียบเทียบกับราคาตลาดที่แท้จริง หากราคาใดต่ำกว่า ให้ใช้ราคานั้นเป็นหลัก ทั้งนี้ ได้มอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับประเด็นดังกล่าวไปพิจารณา และหากจะต้องแก้ไขกฎระเบียบของทางราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องประการใด ให้ดำเนินการแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรี

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2546 รับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า “การกำหนดราคากลางของส่วนราชการโดยเฉพาะราคาค่าก่อสร้าง มักกำหนดสูงกว่าความเป็นจริง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศต้องสูญเสียงบประมาณแผ่นดินไปเป็นจำนวนมากมหาศาล จึงมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับไปพิจารณาทบทวน และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงต่อไป”

ในเดือนกรกฎาคม 2547 ประธานกรรมการควบคุมราคากลางมีคำสั่งเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จากเดิมที่ให้ปรับปรุงเฉพาะในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Factor F) เป็นให้ปรับปรุงในรายละเอียดในทุกส่วนทั้งระบบ โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างรับไปดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 และวันที่ 28 ตุลาคม 2546

ในเดือนตุลาคม 2547 คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างโดยมอบหมายให้ รศ.ดร.ชนิด ชงทอง เป็นประธานคณะทำงาน ให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาทบทวนในรายละเอียดและดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในทุกส่วนทั้งระบบและคณะทำงานฯ ได้เริ่มดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2547 เป็นต้นมา

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 เห็นชอบให้พิจารณาปรับปรุงการกำหนดราคากลาง รวมทั้งค่า K ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน และตลอดจนสอดคล้องกับแนวทางการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานกรรมการกabinนโยบายราคากลางงานก่อสร้างรับไปประชุมพิจารณาในคณะกรรมการกabinนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง คณะกรรมการกabinนโยบายราคากลางงานก่อสร้างได้พิจารณาเห็นว่า การปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและการปรับปรุงค่า K ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการที่สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 อยู่แล้ว ก็ให้ดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการกabinนโยบายราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549 ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติงาน คณะกรรมการฯ เป็นการถาวร จำนวน 2 คณะ ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธานอนุกรรมการ

2. คณะอนุกรรมการกabinนโยบายการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ เป็นประธานอนุกรรมการ พร้อมทั้งมีมติเห็นชอบให้

2.1 ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง ที่ 1/2546 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

2.2 โอนบรรดาภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเป็นภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการกabinหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

2.3 โอนองค์ประกอบ ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ที่ 1/2547 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเป็นภารกิจและคณะทำงานในคณะอนุกรรมการกabinหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 2/2549 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2549 ได้พิจารณาร่างหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งคณะกรรมการกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง คณะทำงานปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และคณะทำงานย่อยฯ ทั้ง 3 คณะ ได้ดำเนินการปรับปรุงและจัดทำขึ้นใหม่ทั้งระบบ แล้วมีมติเห็นชอบร่างหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้มีผลบังคับใช้แทนหลักเกณฑ์ฯ เดิมต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 ลงมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามที่กระทรวงการคลัง (คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง) เสนอทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

1. ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่ โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ ถือปฏิบัติหลังจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ 30 วันทำการ

2. ณ วันที่หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างปรับปรุงใหม่นี้มีผลบังคับใช้

2.1 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 (เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง) และอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ก็ให้ดำเนินการต่อไป

2.2 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไว้เกิน 6 เดือน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างให้คำนวณราคากลางใหม่ โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่นี้

2.3 โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไว้ไม่เกิน 6 เดือน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้างนั้น ที่จะพิจารณาให้คำนวณราคากลางใหม่ โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ปรับปรุงใหม่นี้หรือไม่

3. ให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ประกอบ การพิจารณาจัดสรรหรือตั้งงบประมาณ สำหรับโครงการ/งานก่อสร้างของทางราชการ

2. แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ จำแนกงานก่อสร้างของทางราชการ เป็น 3 ประเภท ได้แก่ งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน

สำหรับงานก่อสร้างอื่น ที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ของงานก่อสร้าง 3 ประเภทดังกล่าว โดยตรง ให้พิจารณาในรายละเอียดว่ามีโครงสร้างลักษณะงานและ/หรือขอบเขตของงานบางส่วน หรือทั้งหมดใกล้เคียงกับงานก่อสร้างประเภทใด ให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างประเภทนั้น หรือหลายประเภทรวมกัน

ในกรณีที่เป็นงานหรือโครงการก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วยงานหรือโครงการก่อสร้างหลายโครงการมีความซับซ้อนซึ่งงบประมาณมากมีลักษณะการก่อสร้างเป็นการเฉพาะและใช้เทคโนโลยีพิเศษ ซึ่งแตกต่างจากงานก่อสร้าง 3 ประเภทดังกล่าว ให้กำหนดวิธีการและคำนวณราคากลางเป็นการเฉพาะ โดยหากโครงสร้างและลักษณะงานในส่วนตัว สามารถนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของงานก่อสร้าง 3 ประเภทดังกล่าวมาใช้ได้ ก็ให้พิจารณาปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดและวิธีการคำนวณราคากลางดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบไว้ด้วย แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงงานหรือโครงการก่อสร้างที่ได้รับอนุมัติหรือมีระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ใช้วิธีการคำนวณราคากลางเป็นการเฉพาะราคาวัสดุก่อสร้างให้ใช้ราคาปัจจุบันในขณะที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น โดยการก่อสร้างในส่วนกลาง (กรุงเทพฯ และปริมณฑล) ให้ใช้ราคาตามที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ กำหนดในส่วนภูมิภาค ให้ใช้ราคาตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกำหนด หากเป็นวัสดุก่อสร้างที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด มิได้กำหนดราคาไว้ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสืบราคาเอง พร้อมทั้งจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบราคาและการกำหนดราคากลางไว้เป็นหลักฐานด้วย

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลาง อาจใช้ราคาวัสดุก่อสร้างตามรายการที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด หรือกำหนดจากแหล่งอื่นได้ แต่ราคาที่ใช้นั้นต้องเป็นราคาที่ไม่สูงกว่าราคาที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดแล้วแต่กรณีกำหนด พร้อมทั้งให้จัดทำบันทึกแสดงผลและความจำเป็น รวมทั้งรายละเอียดของการสืบราคาหรือการกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานด้วย

ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจตั้งคณะกรรมการหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อสำรวจรวบรวมข้อมูล และกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ในส่วนที่สำนักดัชนี

เศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดมิได้กำหนดราคาไว้ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับราคาและแหล่งวัสดุในแต่ละท้องถิ่น

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้พิจารณาเห็นว่า งานก่อสร้างที่คำนวณราคากลางนั้น วัสดุก่อสร้างบางรายการเป็นจำนวนมาก หากซื้อโดยตรงจากแหล่งผลิตจะได้รับส่วนลด และเมื่อรวมค่าขนส่งแล้วยังเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาจากแหล่งอื่นดังกล่าวข้างต้น ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลาง อาจพิจารณาคำนวณ โดยใช้ราคาจากแหล่งผลิตสำหรับวัสดุก่อสร้างรายการนั้นก็ได้

การกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง นอกเหนือจากที่กำหนดไว้นี้ให้เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ซึ่งได้กำหนดเพิ่มเติมไว้ในรายละเอียดของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง สำหรับงานก่อสร้างแต่ละประเภทและตามที่คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างหรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างมอบหมายกำหนด

การแต่งตั้ง องค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางนั้น ให้มีคณะกรรมการกำหนดราคากลาง เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ภายใต้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ดังต่อไปนี้

ในการจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมและ/หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์กรประกอบ ประกอบด้วย ประธาน ซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป 1 คน และมีกรรมการอย่างน้อย 2 คน กรรมการควรแต่งตั้งจากข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไป และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณการร่วมเป็นกรรมการด้วย

กรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะแต่งตั้งบุคคลภายนอก ซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้น ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ องค์กรประชุมของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนิน การจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ

อำนาจหน้าที่ ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีอำนาจหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้น ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์นี้ แล้วนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณา ก่อนวันประกาศสอบราคาหรือประกาศประกวดราคา หรือก่อนดำเนินการจัดทำร่าง TOR สำหรับการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณไว้ แตกต่างกับราคาของผู้เสนอราคา รายที่ส่วนราชการเห็นสมควรจ้าง ตั้งแต่ร้อยละ 15 ขึ้นไป โดยใช้ราคาของผู้เสนอราคา รายที่ส่วนราชการเห็นสมควรจ้างเป็นฐานในการคำนวณให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางแจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบโดยเร็ว

การแจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางของคณะกรรมการกำหนดราคากลางต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าว ไม่มีผลผูกพันต่อผู้มีอำนาจในการที่จะพิจารณาปรับหรือไม่ปรับราคาของผู้เสนอราคา รายนั้น

สำหรับหน่วยงานภาครัฐที่ไม่อยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้ถือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานนั้นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและการประชุมคณะกรรมการ

แนวทางปฏิบัติกรณีมีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และรายละเอียดประกอบราคากลางงานก่อสร้างมีดังนี้

กรณีมีการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และ/หรือบัญชีอัตราค่าแรงงาน/ดำเนินการฯ ซึ่งใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐยังไม่ได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหินและ/หรือบัญชีอัตราค่าแรงงาน/ดำเนินการฯ เดิม

หากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐได้รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และ/หรือบัญชีอัตราค่าแรงงาน/ดำเนินการฯ ที่ประกาศใหม่ และคณะกรรมการกำหนดราคากลางสามารถคำนวณราคากลางใหม่ได้ทัน ก่อนวันประกาศสอบราคาหรือประกาศประกวดราคา หรือก่อนดำเนินการจัดทำร่าง TOR สำหรับการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางใหม่ และให้ถือราคากลางที่คำนวณใหม่นั้น เป็นราคากลางในการจ้างก่อสร้างครั้งนั้น

หากไม่สามารถคำนวณราคากลางใหม่ได้ทันก่อนวันประกาศสอบราคาหรือประกาศประกวดราคา หรือก่อนดำเนินการจัดทำร่าง TOR สำหรับการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

แล้วแต่กรณี และยังไม่ได้ลงนามในสัญญาจ้างก่อสร้าง ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางโดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และ/หรือบัญชีอัตราค่าแรงงาน/ดำเนินการฯ ที่ประกาศใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาหรือเพื่อดำเนินการอื่นใด สำหรับการจ้างก่อสร้างในครั้งนั้น

ข้อกำหนดในการประกาศและเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง ในการจ้างก่อสร้าง ทุกครั้งให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้างประกาศราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณไว้ในประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคาหรือตามระเบียบที่กำหนดสำหรับการจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

สำหรับรายละเอียดของการคำนวณราคากลางตาม BOQ. (BOQ. = Bill of Quantities) ให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้างต้องจัดเตรียมไว้ หากมีผู้สนใจขอตรวจดูหรือขอถ่ายสำเนาเอกสารดังกล่าวจะต้องดำเนินการตามคำขอนั้นทันที และให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ด้วย

อำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานกลาง (กรมบัญชีกลาง) ในการกำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ เพื่อให้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ มีความสมบูรณ์ และบรรลุผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ในฐานะหน่วยงานกลางซึ่งกำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการและเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง มีอำนาจหน้าที่ นอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้แล้วในส่วนต่างๆ ของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ดังนี้

2.1 จัดทำคู่มือเอกสารเผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ ประชาสัมพันธ์ และดำเนินการฝึกอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐได้มีความรู้ เข้าใจ สามารถคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์ฯ ได้อย่างถูกต้อง

2.2 ศึกษาวิเคราะห์ สำรวจ รวบรวมข้อมูล และเสนอแนะแนวทางและวิธีการในการพัฒนาและปรับปรุงหลักเกณฑ์ฯ ข้อมูล และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้มีความสมบูรณ์เป็นมาตรฐานตามหลักวิชาการ และสอดคล้องตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2.3 อำนาจหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะรัฐมนตรี และ/หรือคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างมอบหมาย

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลาง

อุทัย ทองคุ้ม (2550 : ไม่ปรากฏเลขหน้า ; อ้างถึงใน กล้าศึก พรหมฤทธิ์. 2553 : 13)
กล่าวถึง ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลาง มีดังนี้

2.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535

2.2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. 2549

2.3 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ

2.4 มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับสัญญาแบบปรับราคาได้

2.5 มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับราคากลาง

2.6 ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง
พ.ศ. 2544

2.7 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2535

2.8 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

3. หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางก่อสร้างของอำเภอแต่ละอำเภอในจังหวัดจันทบุรี

คณะทำงานกำหนดราคามาตรฐานวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างระดับอำเภอในแต่ละอำเภอ
ในจังหวัดจันทบุรีได้กำหนดราคากลางก่อสร้างไว้ดังนี้

3.1 การกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างแหล่งวัสดุและระยะทางขนส่ง

เป็นการกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มเติมจากรายการที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
มิได้กำหนดไว้ ทั้งที่เป็นวัสดุก่อสร้างทั่วไป และวัสดุก่อสร้างที่มีจำหน่ายเฉพาะบางแห่ง ซึ่งต้อง
พิจารณากำหนดแหล่งวัสดุที่มีคุณภาพราคาและระยะทางที่เหมาะสม รวมถึงการกำหนดระยะทาง
ขนส่งวัสดุก่อสร้างต่างๆ ถึงสถานที่ก่อสร้างแต่ละแห่งที่แน่นอนประเภทของวัสดุที่ต้องคิดค่าขนส่ง
เพื่อนำไปปฏิบัติใช้ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันดังนี้

3.1.1 กำหนดราคาวัสดุก่อสร้างทั่วไป หมายถึง การกำหนดราคาวัสดุก่อสร้าง
ที่มีขายโดยทั่วไปตามร้านค้าปลีกเพิ่มเติมจากรายการที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมิได้กำหนดไว้
โดยการสืบราคาพร้อมทั้งจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดการสืบราคาและเกณฑ์การพิจารณา
กำหนดราคา

3.1.2 กำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างเฉพาะอย่าง หมายถึง การกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างที่ไม่มีขายตามร้านค้าปลีกทั่วไปจะมีเฉพาะที่บางแห่งการซื้อ-ขายกระทำโดยตรงที่แหล่ง ไม่ผ่านร้านค้าปลีกเป็นวัสดุที่ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและมีคุณภาพเหมาะสมสำหรับงานประเภทนั้นๆ ได้แก่ วัสดุลูกรังยางแอสฟัลต์ ฯลฯ โดยการสืบราคาที่แหล่งและทดสอบคุณสมบัติของวัสดุพร้อมทั้งจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดการสืบราคาและเกณฑ์การพิจารณากำหนดราคา

3.1.3 กำหนดระยะทางขนส่งวัสดุก่อสร้างประเภทต่างๆเป็นการกำหนดประเภทวัสดุที่จำเป็นต้องคิดค่าขนส่ง เนื่องจากวัสดุนั้นมีขนาดหรือปริมาณต่อหน่วยใหญ่มากไม่สามารถขนส่งร่วมกับวัสดุอื่นได้ต้องขนส่งเป็นการเฉพาะ ทำให้ราคาต้นทุนต่อหน่วยสูงขึ้นแบ่งการกำหนดระยะทางขนส่งสำหรับวัสดุออกเป็น 2 ประเภทคือ

1) ประเภทวัสดุก่อสร้างทั่วไป กำหนดให้คิดระยะทางขนส่งเฉพาะท่อระบายน้ำ คอนกรีตเสริมเหล็กแบบมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) และวัสดุก่อสร้างอื่นที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้กำหนดเพิ่มเติมในภายหลัง

2) ประเภทวัสดุก่อสร้างเฉพาะ ได้แก่ ลูกรัง ยางแอสฟัลต์และวัสดุอื่นใดที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้กำหนดเพิ่มเติม

ในการกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างแหล่งวัสดุและระยะทางขนส่งในครั้งนี้ได้จัดทำและรวบรวมไว้ในรูปแบบของตารางตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราคาและแหล่งวัสดุตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550

3.2 หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางวัสดุก่อสร้างที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดไม่ได้กำหนดไว้ หมายถึง การกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างที่มีขายโดยทั่วไปตามร้านค้าปลีกเพิ่มเติมจากรายการที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมิได้กำหนดไว้ โดยการสืบราคาพร้อมทั้งจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดการสืบราคาและเกณฑ์การพิจารณากำหนดราคา

คณะกรรมการกำหนดราคามาตรฐานวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างระดับอำเภอมีความเห็นชอบร่วมกันในการกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางวัสดุก่อสร้างทั่วไปเพิ่มเติมในส่วนที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมิได้กำหนดไว้ดังนี้

3.2.1 กำหนดราคาวัสดุก่อสร้างประเภทเหล็กตะแกรงสำเร็จรูป (Wire Mesh) และหลังคาเหล็กกรีดลอน (Metal Sheet)

3.2.2 สืบราคาขายของวัสดุก่อสร้างที่กำหนดไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้านค้าวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอเมืองอย่างน้อย 3 แห่ง พร้อมทั้งจัดทำบันทึกการสืบราคาดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน

3.2.3 กำหนดราคาขายเฉลี่ยของวัสดุก่อสร้างที่กำหนดโดยถือหลักเกณฑ์ดังนี้

1) ราคาขายจากแหล่งใดเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วแตกต่างจากราคาขายส่วนใหญ่เกินกว่า 10 % ให้ตัดรายการนั้นออก

2) ต้องเป็นวัสดุประเภทชนิดและชั้นคุณภาพเดียวกัน

3.2.4 ใช้ราคาขายเฉลี่ย ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ข้อ 3 ครบถ้วนเป็นราคากลาง
อนึ่งการพิจารณาปรับปรุงราคาและกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดไม่ได้กำหนดไว้เพิ่มเติมจากครั้งนี้จะดำเนินการทุกๆ 6 เดือน โดยเร่งด่วนเพื่อให้ครอบคลุมและได้ราคาวัสดุก่อสร้างที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด

3.3 หลักเกณฑ์การกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง (เฉพาะอย่าง) หมายถึง การกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างที่ไม่มีขายตามร้านค้าปลีกทั่วไปจะมีเฉพาะที่ บางแห่งการซื้อ-ขายกระทำโดยตรงที่แหล่งไม่ผ่านร้านค้าปลีกเป็นวัสดุที่ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและมีคุณภาพเหมาะสม สำหรับงานประเภทนั้นๆ ได้แก่ วัสดุลูกรังยางแอสฟัลต์ ฯลฯ โดยการสืบราคาแหล่งและทดสอบคุณสมบัติของวัสดุ พร้อมทั้งจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดการสืบราคาและเกณฑ์การพิจารณากำหนดราคา

คณะกรรมการกำหนดราคามาตรฐานวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างระดับอำเภอ มีความเห็นชอบร่วมกันในการกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างเฉพาะอย่าง ซึ่งในที่นี้หมายถึง วัสดุลูกรังและยางแอสฟัลต์หรือวัสดุอื่นใด ซึ่งจะได้มีการกำหนดเพิ่มเติมในโอกาสต่อไปไว้ดังนี้

3.3.1 แหล่งวัสดุนั้นต้องเป็นแหล่งเปิด หมายถึง เป็นแหล่งที่ประกอบกิจการจากหน้าวัสดุก่อสร้างประเภทนั้นๆ ให้แก่บุคคลทั่วไป

3.3.2 วัสดุที่แหล่งนั้นต้องได้คุณภาพตามมาตรฐานของวัสดุก่อสร้างชนิดนั้นๆ (มาตรฐานกรมโยธาธิการ) หากวัสดุชนิดใดไม่มีมาตรฐานกำหนดไว้ให้เทียบเคียงกับชนิดที่มีการกำหนดมาตรฐาน

3.3.3 เปรียบเทียบราคาขายต่อหน่วยและระยะทางขนส่งของแต่ละแหล่งวัสดุ (กรณีมีหลายแหล่ง) และเลือกแหล่งที่มีราคาขาย ซึ่งเมื่อรวมค่าขนส่งแล้วเป็นราคาที่ต่ำที่สุด

3.3.4 หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุประเภทเดียวกันจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากที่คณะกรรมการฯ ได้กำหนดไว้ให้จัดทำบันทึกคำชี้แจงและเหตุผลประกอบเสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและกำหนดราคา

การพิจารณาปรับปรุงราคาและกำหนดแหล่งวัสดุก่อสร้าง (เฉพาะอย่าง) เพิ่มเติมนั้นจะดำเนินการทุกๆ 6 เดือน พร้อมกันกับการพิจารณาปรับปรุงราคาและกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดไม่ได้กำหนดไว้เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ราคาวัสดุที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด

3.4 มาตรฐานวัสดุก่อสร้าง (ตามมาตรฐานของกรมโยธาธิการ)

3.4.1 มาตรฐานวัสดุลูกรังชนิดทำผิวจราจร : มยช. 206 - 2531

ขอบข่าย

วัสดุลูกรังชนิดทำผิวจราจรหมายถึงลูกรังหรือ SoilAggregate ซึ่งนำมาเสริมบนชั้นรองพื้นทางเพื่อใช้เป็นผิวจราจร

คุณสมบัติ

- 1) ปราศจากก้อนดินเหนียว (Clay Lump) Shale รากไม้ หรือวัชพืชอื่นๆ
- 2) ขนาดวัสดุใหญ่สุดต้องไม่โตกว่า 5 เซนติเมตร
- 3) ขนาดผ่านตะแกรงเบอร์ 200 ไม่มากกว่า 2/3 ของขนาดผ่านตะแกรงเบอร์ 40
- 4) ค่าขึ้นเหลว (Liquid Limit) ไม่มากกว่า 35
- 5) ค่าความขึ้นความเป็นพลาสติก (Plasticity Index) อยู่ในระหว่าง 4 - 11
- 6) ค่าจำนวนส่วนร้อยละของความสึกหรอ (Percentage of Wear) ไม่มากกว่า 60
- 7) ค่า ซี.บี.อาร์. จากห้องทดลอง (Lab. C.B.R.) ไม่น้อยกว่า 30 หรือไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในแบบ
- 8) มีมวลผลตะผ่านตะแกรง ดังตาราง 1

ตาราง 1 มวลคละผ่านตะแกรงของดินลูกรังเป็นร้อยละ

ขนาด ของตะแกรงมาตรฐาน	น้ำหนักผ่านตะแกรงเป็นร้อยละ			
	ชนิด ก.	ชนิด ข.	ชนิด ค.	ชนิด ง.
2"	-	-	-	-
1"	100	100	100	100
3/8"	50 - 85	60 - 100	-	-
เบอร์ 4	25 - 65	50 - 85	55 - 100	70 - 100
เบอร์ 10	25 - 50	40 - 70	40 - 100	55 - 100
เบอร์ 40	15 - 30	25 - 45	20 - 50	30 - 70
เบอร์ 200	8 - 45	8 - 25	8 - 20	8 - 25

3.4.2 มาตรฐานวัสดุยางคัทแบคแอสฟัลต์ชนิดบ่มช้า : มยธ.213-2531

(SLOWCURINGCUT - BACKASPHALT)

ขอบข่าย

วัสดุยางคัทแบคแอสฟัลต์ชนิดบ่มช้า ใช้ทำผิวจราจร ซึ่งมีชื่อเรียกตามคุณสมบัติที่กำหนดตามแบบระดับความหนืดทางจลน์ (Kinematic Viscosity Grades) จำนวน 4 เกรด คือ SC* -70 , SC-250 , SC-800 และ SC-3000

คุณสมบัติ

- 1) ไม่มีน้ำเจือปน
- 2) ไม่เป็นฟองเมื่อได้รับความร้อนถึงอุณหภูมิที่ใช้งาน
- 3) การทดสอบคุณสมบัติให้เป็นไปตามตาราง 2

ตาราง 2 การทดสอบคุณสมบัติวัสดุยางคัทแบคแอสฟัลต์ชนิดปมช้า

รายการ	ทดสอบ	ทดสอบ	เกรด			
	โดยวิธี AASHT	โดยวิธี ASTM	SC-70	SC-250	SC-800	SC-3000
Kinematic Viscosity at 140F(60C), cst.F	T 201	D2170	70-140	250-500	800-1600	3000-6000
Flash Point (Cleveland Open Cup), (C)	T 48	D92	150+ (60+)	175+ (79)	200+ (93)	225+** (107)
Distillation Test: Total Distillate			10-30			
to 680F(360C)%by Volume	T 78	D402	4-70	4-20	2-12	5-
Kinematic Viscosity of Residue, 140F(60C) Stokes	T 201	D2170	50+	8-100	20-160	40-350
Asphalt Residue of 100 Penetration,	T 56	D243	100+	60+	70+	80+
% Ductility	T 51	D113		100+	100+	100+
of 100 Penetration Residue At 77 F(25C) cm.			99+			
Solubility in Trichloroethylene, %	T 44	D2024		99+	99+	99+
Water, %	T 55	D95	0.5-**	0.5-	0.5-	0.5-

หมายเหตุ * SC หมายถึง SLOW CURING CUT-BACK ASPHALT

** เครื่องหมาย+ ที่อยู่หลังค่าตัวเลขที่ระบุ หมายถึง ค่าตั้งแต่ตัวเลขที่ระบุขึ้นไป

*** เครื่องหมาย- ที่อยู่หลังค่าตัวเลขที่ระบุ หมายถึง ค่าตั้งแต่ตัวเลขที่ระบุลงมา

ปัญหาในงานก่อสร้าง (Problems in Construction) เมื่อเอ่ยถึงปัญหาในการทำงานเราก็คต้องยอมรับว่าทุกๆ งานย่อมมีปัญหา ไม่ว่าจะทำคนเดียวหรือทำเป็นทีม ยิ่งสำหรับงานก่อสร้างยิ่งแล้วใหญ่ เนื่องจากงานก่อสร้างจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนหลากหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นคนงาน หัวหน้าคนงาน ผู้รับเหมาย่อย ผู้ควบคุมงาน ผู้จัดการโครงการ ผู้ออกแบบ ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบริหาร ฯลฯ ก็เป็นแค่กลุ่มคนในหน่วยงาน นอกจากนั้นก็ยังมีจากภายนอกเข้ามาอีกเอาเป็นว่ายาพาราเซตามอลเรียกพี่ก็แล้วกันแต่...อย่าเพิ่งกลัว มันไม่ได้เลวร้ายขนาดนั้น ปัญหาไม่ว่างให้แก้ เมื่อเราแก้ไขได้มันก็จะกลายมาเป็นประสบการณ์สอนเราเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นอีกในอนาคตหรือถ้ามันเกิดขึ้น เราก็จะผ่านมันไปได้ด้วยดี ทีนี้เรามาลองดูกันว่าปัญหาในงานก่อสร้างที่เกิดขึ้นมันสามารถเกิดจากอะไรได้บ้าง ถ้าเรามองจุดหลักๆ ก็พอจะระบุได้ว่า ปัญหาในงานก่อสร้างส่วนใหญ่เกิดจากผู้รับเหมา ผู้ควบคุมงาน การออกแบบ เจ้าของงาน และสาเหตุจากปัจจัยภายนอก แต่ละสาเหตุของปัญหามีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากผู้รับเหมา

ปัญหาที่เกิดจากผู้รับเหมาส่วนใหญ่ก็มีอยู่หลายอย่าง ใครเคยทำงานในส่วนของผู้รับเหมาก็น่าจะรู้ดี ปัญหาหลักๆ ได้แก่

1.1 ปัญหาที่เกี่ยวกับคน เช่น จำนวนคนงานไม่เพียงพอต่อการทำงาน ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน มาตรฐานด้านงานฝีมือไม่เพียงพอ เกิดความขัดแย้ง ทะเลาะเบาะแว้งกันเอง

1.2 ปัญหาที่เกี่ยวกับเงิน เช่น เบิกงวดไม่ได้ เงินหมุนไม่ทัน และปัญหานี้ก็ยังเป็นชนวนของอีกหลายๆ ปัญหาที่จะตามมา

1.3 ปัญหาที่เกี่ยวกับวัสดุ เช่น วัสดุขาดตลาด ส่งวัสดุเข้าไซต์งานไม่ได้ การปรับขึ้นราคาของวัสดุ วัสดุไม่ตรงตามข้อกำหนด

1.4 ปัญหาที่เกี่ยวกับเครื่องจักร เช่น เกิดความเสียหายต่อเครื่องจักร และไม่มีเครื่องจักรสำรอง ไม่มีเครื่องจักรเป็นของตนเอง และไม่สามารถหาเช่าเครื่องจักรได้

1.5 ปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหาร เช่น ผู้บริหารไม่เด็ดขาด เกิดความขัดแย้งในฝ่ายบริหาร การบริหารด้อยคุณภาพ

2. ปัญหาที่เกิดจากผู้ควบคุมงาน

ปัญหาที่เกิดจากผู้ควบคุมงานส่วนใหญ่มักจะเกิดจากความไม่รู้ ไม่เข้าใจต่องานที่ได้รับมอบหมาย หรือประสบการณ์ในการทำงานไม่เพียงพอ ไม่มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจหวังผลประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป เป็นต้น

3. ปัญหาที่เกิดจากการออกแบบ

ปัญหาที่เกิดจากการออกแบบที่ผิดพลาดนี้สามารถพบเจอได้บ่อยพอสมควร คนทำงานเขามีประโยชน์คิดติตปากว่า “คนทำไม่ได้ออกแบบ คนออกแบบไม่ได้ทำ” สำหรับเรื่องความถูกต้องตามหลักวิชาการนั้น ส่วนใหญ่ทางฝ่ายออกแบบจะแม่นเรื่องนี้อยู่แล้ว จึงไม่ใช่ประเด็นที่พบได้มากที่สุดก็คือ การไม่คำนึงถึงการก่อสร้างที่หน้างาน ว่าหน้างานจะทำได้หรือไม่ ทำให้ต้องกลับมาแก้ไขแบบใหม่อีกรอบ ทั้งนี้เกิดจากการขาดประสบการณ์ของผู้ออกแบบหรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ แต่ก็ไม่ใช่ปัญหาร้ายแรง เพราะส่วนใหญ่แล้วทางหน้างานจะตรวจเจอปัญหาก่อนการทำงาน ก็จะทำให้เสียเวลาในการทำงานส่วนนั้นๆไป

4. ปัญหาที่เกิดจากเจ้าของงาน

ปัญหาที่เกิดจากเจ้าของงานนั้นมีอยู่ไม่มากนัก แต่เป็นปัญหาใหญ่ทั้งนั้น เช่น ความล่าช้าในการจ่ายเงิน การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขแบบกะทันหัน ขอเพิ่มงานนอกเหนือจากสัญญา และข้อห้ามจิปาถะในการทำงาน เป็นต้น

5. ปัญหาที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอก

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ภัยธรรมชาติ เช่น ฝนตก น้ำท่วม พายุเข้า หนาวเกินไป ร้อนตับ ร้อนตับแลบ ฯลฯ ความล่าช้าของระบบโลจิสติกส์ สภาวะเศรษฐกิจและการเมือง วันหยุดประจำเทศกาลและวันหยุดฉุกเฉิน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจองค์ความรู้ทางด้านผลการศึกษาที่ตรงหรือใกล้เคียงกับหัวข้อในการวิจัยพบว่า มีเอกสารงานวิจัย ดังนี้

วิโรจน์ แดงวิเชียร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานก่อสร้างในประเทศไทย : ปัญหาและแนวทางแก้ไข วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างถึงข้อดี ข้อเสีย และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเป็น เจ้าของงาน ผู้ออกแบบ และผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยมีการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้คือ 1) ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานก่อสร้างจากบทความวิชาการต่างๆ 2) ศึกษาและรวบรวมขอบเขตและหน้าที่ของการให้บริการ วิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง 3) จัดทำแบบสอบถามและทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ปัจจัยที่มีผลต่อวิชาชีพการบริหารงานก่อสร้างและเปรียบเทียบระหว่างขอบเขตและหน้าที่ที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง การให้บริการกับเจ้าของโครงการ กับขอบเขตและหน้าที่ที่ได้มีการให้บริการจริง

ในเชิงปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ในบางช่วงของการออกแบบและระหว่างการผลิต มีบางขอบเขตที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างไม่ได้ให้บริการในเชิงปฏิบัติในส่วนของปัญหาของการบริการวิชาชีพ โดยฝ่ายเจ้าของงานผู้ออกแบบและผู้รับเหมาก่อสร้างมีปัญหาในข้อจำกัดของแต่ละองค์กร ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเงินและปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากบุคลากรที่เป็นตัวแทนของแต่ละฝ่าย ในขณะที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เห็นว่ามีปัญหาในเรื่องคุณภาพของการให้บริการ ข้อจำกัดขององค์กรและปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

รุ่งโรจน์ สิงหนัดกิจ (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานก่อสร้างในภาวะเศรษฐกิจถดถอย ภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบต่างๆ ของอุตสาหกรรมก่อสร้างโดยก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงานทั้งระดับมหภาคและระดับจุลภาค การลดลงของปริมาณงานก่อสร้างในภาคงานก่อสร้างต่างๆ กล่าวคือ งานก่อสร้างที่อยู่อาศัย งานก่อสร้างโครงการอุตสาหกรรม งานก่อสร้างสาธารณูปโภค ผลกระทบทางการเงินต่อองค์กร นับเป็นปัญหาผลกระทบในระดับมหภาค ทั้งนี้ในระดับจุลภาคได้ก่อปัญหาการบริหารงานก่อสร้างในประเด็นต่างๆ การวิจัยนี้ศึกษาปัญหาและมาตรการบริหารงานก่อสร้างในสภาวะ ดังกล่าว วิธีการศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้ ส่วนแรก พัฒนาแบบจำลองเพื่อคาดการณ์ปริมาณ งานก่อสร้างในช่วงเศรษฐกิจถดถอย โดยวิธีความถดถอยแบบพหุคูณ อาศัยข้อมูลรายปี ตั้งแต่ พ.ศ.2530 - พ.ศ.2542 ประกอบด้วยรายได้ประชาชาติ จำนวนประชากร อัตราดอกเบี้ยดัชนีราคา ผู้บริโภค ดัชนีราคาค่าก่อสร้างเป็นตัวแปรทางเศรษฐกิจในการสร้างแบบจำลองคาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้างภาคที่อยู่อาศัยดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมมูลค่าสินค้าส่งออก อัตราส่วนเงินออม ขององค์กรต่อดัชนีราคาค่าก่อสร้างคาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้างภาคโครงการอุตสาหกรรม และรายได้ของรัฐบาล รายจ่ายของรัฐบาลลงทุนของรัฐบาล คาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้าง ภาคสาธารณูปโภค ส่วนที่สอง วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทในอุตสาหกรรมก่อสร้าง แสดงผลกระทบจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจต่อฐานะ และการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทรับเหมาก่อสร้าง กลุ่มบริษัทผู้ผลิตวัสดุก่อสร้าง ส่วนสุดท้าย สัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลภาคสนามในประเด็นปัญหาการบริหารการเงิน ปัญหาการบริหารวัสดุ ปัญหาการบริหารเครื่องจักร ปัญหาการบริหาร แรงงาน นับเป็นปัญหาในระดับจุลภาค ผลการศึกษารูปแนวทางการดำเนินมาตรการและนโยบายในการแก้ไขปัญหาจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในระดับมหภาค จากแบบจำลอง คาดการณ์ปริมาณงานก่อสร้างที่พัฒนาขึ้นแสดงรายได้ประชาชาติดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีราคา ค่าก่อสร้าง มีความสัมพันธ์ต่อการลดลงของปริมาณงานก่อสร้างที่อยู่อาศัย อัตราส่วนเงินออมขององค์กรต่อดัชนีราคาค่าก่อสร้าง มีความสัมพันธ์ต่อการ

ลดลงของปริมาณงานก่อสร้างโครงการ อุตสาหกรรม รายได้ของรัฐบาล งบประมาณของรัฐบาล มีความสัมพันธ์ต่อการลดลงของปริมาณงานก่อสร้างสาธารณูปโภค ส่วนการศึกษาด้านจุลภาค สรุประดับความสำคัญของปัญหาที่ผู้รับเหมา ก่อสร้างประสบและแนวทางในการปรับตัวในการบริหารงานก่อสร้างขององค์กร

สมพงษ์ ชูประสิทธิ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างเพื่อพัฒนาแนวทางการปรับปรุงดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อค่าดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ซึ่งมีผลจากขบวนการจัดทำดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เพื่อสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างให้มีความเหมาะสมกับการใช้งานในประเทศไทย โดยเฉพาะการนำดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างไปใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ของงานราชการ (ค่า K) การวิจัยจัดทำโดยศึกษาการจัดทำดัชนีราคาการก่อสร้างต่างๆ ที่มีการจัดทำทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นการเปรียบเทียบถึงวัตถุประสงค์และการนำไปใช้งานของดัชนี ขั้นตอนและวิธีการจัดทำดัชนี รวมถึงข้อดี ข้อเสีย และความเหมาะสมต่อการนำไปใช้งานของดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง โดยการศึกษาประกอบด้วยการศึกษาการจัดทำดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างในปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของแต่ละขั้นตอนการจัดทำ ศึกษาพฤติกรรมกรจำหน่ายวัสดุก่อสร้างและการจัดซื้อวัสดุก่อสร้างของผู้รับเหมาในประเทศไทย ผลจากการวิเคราะห์การจัดทำดัชนีพบปัจจัยทั้งใน 2 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ส่วนของการกำหนดรายการและการจัดทำน้ำหนักถ่วง และ 2) ส่วนของการเก็บข้อมูลราคา โดยที่ปัจจัยที่มีผลกระทบสำหรับขั้นตอนแรกประกอบด้วย (ก) การคัดเลือกตัวแทนในแต่ละหมวด (ข) น้ำหนักถ่วง (ค) จำนวนของรายการวัสดุที่ใช้ในการคำนวณ และปัจจัยที่มีผลกระทบสำหรับขั้นตอนที่สองประกอบด้วย (ก) คุณลักษณะจำเพาะของรายการวัสดุตัวแทน (ข) ข้อมูลราคา ส่วนลด ค่าขนส่ง และระยะเวลาการจ่ายเงิน (ค) ขอบเขตหรือสถานที่สำรวจ (ง) ช่วงระยะเวลาความถี่ของการสำรวจ สำหรับแนวทางการจัดทำดัชนีให้มีความเหมาะสมนั้น ส่วนของการกำหนดรายการและน้ำหนักถ่วง ควรพิจารณาคัดเลือกรายการ ให้สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์การใช้งานของค่าดัชนี ซึ่งการใช้ดัชนีสำหรับการพิจารณาสัญญาแบบปรับราคาได้ของงานราชการ ควรใช้รายการจากบัญชีปริมาณงานจากโครงการก่อสร้างทางราชการ สำหรับส่วนของการเก็บข้อมูลราคาคควรกำหนดเป็นวิธีการปฏิบัติ ที่ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความเป็นแบบฉบับเดียวกัน ทั้งเรื่องความชัดเจนในการเก็บข้อมูล สถานที่เก็บข้อมูล และช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล

ฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนพันธ์ชัย (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงานก่อสร้างของมหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงานก่อสร้างของมหาวิทยาลัยมหิดล และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา

อุปสรรค ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ออกแบบ และผู้ควบคุมงาน จำนวน 18 คน และเจ้าหน้าที่พัสดุจำนวน 147 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยใช้สถิติ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่พัสดุ ผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานก่อสร้าง มีความรู้ในระดับสูง และมีประสบการณ์ในระดับปานกลาง และการศึกษาสภาพการบริหารงานก่อสร้าง พบว่า ขาดการวางแผนและไม่มี ความพร้อมในแบบรูปรายการก่อสร้าง การริเริ่มโครงการมาจากผู้บริหาร การก่อสร้างส่วนใหญ่ คัดเลือกผู้เสนอราคาต่ำสุด การควบคุมหากเป็นโครงการขนาดใหญ่จะใช้บุคลากรภายนอก ผู้ตรวจสอบงานจะแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานประจำ ปัญหาเกิดจากขาดข้อมูลที่ชัดเจนและความถูกต้อง ในการวางแผน ออกแบบล่าช้าและมีการแก้ไขแบบรูป การก่อสร้างเกิดจากแบบรูปมีการแก้ไข และ เกิดจากผู้รับจ้างขาดสภาพคล่อง ผู้ควบคุมไม่ควบคุมงานโดยใกล้ชิด ผู้ตรวจสอบงานขาดความรู้ และประสบการณ์ด้านบริหารงานก่อสร้าง ข้อเสนอแนะ มหาวิทยาลัยมหิดลควรกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการวางแผนด้านการบริหารงานก่อสร้าง พิจารณาคัดเลือกผู้รับจ้างโดยคำนึงถึง ศักยภาพในการดำเนินการก่อสร้างเป็นสำคัญ ปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้มีความคล่องตัว และจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติราชการบริหารงานก่อสร้างอย่างสม่ำเสมอ

กล้าศึก พรหมฤทธิ์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการ ปฏิบัติงานของช่างโยธาในการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างส่วนโยธา : กรณีศึกษา องค์การ บริหารส่วนตำบลในอำเภอ โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาให้ทราบถึง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของช่างโยธาในการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง องค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำข้อมูลไปสู่การสร้างแนวทาง ในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งประชากรที่ใช้ใน การศึกษาเป็นบุคลากรส่วนโยธาในเขตพื้นที่อำเภอ โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 45 ราย โดยการใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 45 ชุด ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ อายุต่ำสุด อายุสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จาก การศึกษาพบว่า บุคลากรส่วนโยธาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โนนไทย จังหวัด นครราชสีมา เห็นว่าหลักเกณฑ์และแนวทางในการกำหนดราคากลางในปัจจุบันที่ใช้อยู่ มีความเหมาะสมมาก ไม่ว่าจะเป็นหลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนดให้ ใช้วิธีการถอดแบบก่อสร้าง การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือ Factor F จัดทำไว้ในรูปของตารางสำเร็จรูป สามารถนำไปใช้งานได้ทันทีและ แนวทางวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับ

การแต่งตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างบัญชีอัตราค่าแรงงานฯ ตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์เหล่านี้มีความรัดกุมในการปฏิบัติมากกว่าในอดีตมาก แต่อย่างไรก็ตามเมื่อนำหลักเกณฑ์และวิธีการข้างต้นไปสู่การปฏิบัติ กลับพบว่าบุคลากรส่วน โยธามีความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางในระดับปานกลางเท่านั้น สะท้อนให้เห็นว่าแม้หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางจะมีความเหมาะสมและรัดกุมเพียงใด แต่ในการนำไปใช้จริงยังไม่สามารถทำได้เท่าที่ควร อาทิเช่น การวางนโยบายที่ชัดเจน การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจก่อนการนำไปปฏิบัติ ความมีอิสระในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดราคากลาง โดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง มีการติดตามการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการกำหนดราคากลาง เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา วิธีการดำเนินการวิจัยในที่นี้จะใช้การวิจัยเชิงบูรณาการ (Mixed Method) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ คือ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัยใน 2 หัวข้อหลัก คือ

1. การวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 การกำหนดประชากร
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

การวิจัยเชิงสำรวจ

1. การกำหนดประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ทำการศึกษารั้งนี้ คือ บุคลากรด้านช่างโยธา จำนวนทั้งสิ้น 82 คน ซึ่งเป็นบุคลากรด้านช่างโยธาที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างภายในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา (ผศ.ดร.ชัชชนด์ ประดิษฐ์ศิลป์) ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตาม โครงสร้างเนื้อหาครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงและความเที่ยงของเนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่เที่ยงตรงและมีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

2.2 องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัยประกอบด้วยเนื้อหา สรุปดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของช่างโยธาที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างภายในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วยเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงานด้านช่างโยธา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิต การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง การแสวงหาค่าเช่าของราชการ บทบาทของประชาสังคม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

2.3 วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเนื้อหา สำนวนภาษา และความเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพิ่มเติม

2.3.2 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (ดังภาคผนวก ก)

พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาและความครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญ นำข้อแก้ไขมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเก็บข้อมูล (Try - Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.87

2.3.4 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำผลที่ได้จากการทำแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา มาใช้ในแนวการสัมภาษณ์คนพิการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคล (ตัวแปรต้น) จะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางความเรียง

4.2 การวิเคราะห์ตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามสร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนคติที่เรียกว่า (Likert Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนระดับของการมีผล	ระดับคะแนน
ระดับมีผลมากที่สุด	5
ระดับมีผลด้วยมาก	4
ระดับมีผลปานกลาง	3
ระดับมีผลน้อย	2
ระดับมีผลน้อยที่สุด	1

ในการตีความช่วงค่าเฉลี่ยจะแบ่งคะแนนช่วงเท่าในฐานที่เก็บประชากรทั้งหมด โดยแยกออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์, 2555 : 255)

คะแนนระหว่าง 4.20 - 5.00 แสดงว่า มีผลมากที่สุด

คะแนนระหว่าง 3.40 - 4.19 แสดงว่า มีผลด้วยมาก

คะแนนระหว่าง 2.60 - 3.39 แสดงว่า มีผลปานกลาง

คะแนนระหว่าง 1.80 - 2.59 แสดงว่า มีผลน้อย

คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.79 แสดงว่า มีผลน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัย มีดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X})

5.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่จะใช้ในการวิจัยภาคินพนธ์นี้ โดยการใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) บางครั้งเรียกกันว่าการสังเกตภาคสนาม (Field Observation) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่นักวิจัยหรือผู้สังเกตการณ์เข้าไปร่วมกิจกรรม หรือเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่มที่ศึกษา ผู้วิจัยอาจแสดงตนเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือไม่แสดงตัวก็ได้ ผู้วิจัยไม่เพียงแต่รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่ศึกษาเท่านั้น หากจะเข้าร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรที่ตนศึกษา นักวิจัยจะเข้าไปร่วมในกลุ่มที่ตนศึกษามาน้อยเท่าใด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและจะต้องเข้าไปด้วยความระมัดระวัง ไม่ควรจะไปใกล้ชิดผู้สังเกตมากเกินไป หรือพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือสมาชิกในกลุ่มไม่ว่าทางใด

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม จะประกอบไปด้วย กระบวนการ 3 ชั้น ได้แก่ การสังเกต การซักถาม และการจดบันทึก นอกเหนือไปจากการเฝ้าดูแล้ว ผู้วิจัยสามารถที่จะซักถามบางสิ่งบางอย่างที่ไม่อาจเข้าใจได้จากการสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความหมาย

หรือสัญลักษณ์ การชักถามถือว่าเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ หลังจากนั้นจึงทำการจดบันทึกข้อมูล

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม จะเป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลเสริมวิธีการอื่นๆ โดยใช้ในกระบวนการสังเกต เช่น การเข้าร่วมประชุมต่างๆ ทั้งในระดับตำบล อำเภอ หรือจังหวัด เป็นต้น

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพจะใช้การตีความโดยอาศัยทฤษฎีเป็นตัวช่วยในการตีความ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการศึกษา เรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาการดำเนินงานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในที่สนะของบุคลากรด้านช่างโยธา ผู้วิจัยจะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- μ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D. แทน ส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N แทน จำนวนกลุ่มประชากร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 บริบทของพื้นที่ของจังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงานด้านช่างโยธา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิต การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง การแสวงหาค่าเช่าของราชการ บทบาทของประชาสังคม จำนวน 16 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สภาพบริบทของจังหวัดจันทบุรี

ในการนำเสนอสภาพบริบทของจังหวัดจันทบุรีในภาคนี้พจนานุกรมนี้จะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 หัวข้อที่สำคัญ คือ

1. สภาพบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดจันทบุรี
2. สภาพบริบททางการปกครองท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี

1. สภาพบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดจันทบุรี

จันทบุรีเป็นเมืองเก่าจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เชื่อกันว่ามีอายุ ไม่ต่ำกว่า 1,000 ปี สร้างขึ้นโดยชนชาติขอม หัวเมืองเดิมตามศิลาจารึก เรียกว่า “ควนคราบุรี” ชาวพื้นเมืองเรียกว่า “เมืองกาไว” ตามชื่อ ผู้ปกครองเมือง เมืองจันทบุรี เดิมตั้งอยู่บริเวณหน้าเขาสระบาป มีชนพื้นเมืองเดิมอาศัยอยู่ เรียกว่า “ซอง” มีภาษาพูด เป็นภาษาของตนเอง แตกต่าง จากภาษาไทย และภาษาเขมร ปี พ.ศ. 1800 ได้มีการย้ายถิ่นฐานมาสร้าง เมืองใหม่ ที่บ้านหัววัง ตำบลพุงทลาย ซึ่งอยู่ใกล้กับแม่น้ำจันทบุรี ในปัจจุบัน ต่อมาปี พ.ศ. 2200 ได้ย้ายมาสร้างเมืองใหม่ที่บ้านลุ่มอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจันทบุรี (สิยา. ออนไลน์. 2554)

ในปี พ.ศ. 2310 หลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียกรุงให้แก่พม่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้เข้ายึดเมืองจันทบุรี เพื่อใช้เป็นแหล่ง สะสมเสบียงอาหารและรวบรวมกำลังพล เพื่อใช้ในการ กอบกู้กรุงศรีอยุธยา คืนจากพม่า ต่อมาในปี พ.ศ. 2436 ฝรั่งเศสได้เข้ายึดเมือง จันทบุรีไว้วันถึง 11 ปี จนไทยต้องยกดินแดนชายฝั่ง ด้านซ้ายของแม่น้ำโขงให้กับฝรั่งเศส เพื่อแลกเมืองจันทบุรีกลับคืนมา (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดจันทบุรี. ออนไลน์. 2553)

ต่อมาได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล จัดตั้ง มณฑลจันทบุรี โดยจันทบุรี ระยอง และตราด อยู่ในเขตการปกครอง จนถึงปี พ.ศ. 2476 ภายหลัง การเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบ ประชาธิปไตย จึงยกเลิกมณฑลเทศาภิบาล และได้จัด ระเบียบบริหารราชการ แผ่นดินใหม่โดยแบ่งออกเป็นจังหวัด และอำเภอ ดังนั้นเมืองจันทบุรี จึงมีฐานะเป็นจังหวัดจนถึงปัจจุบัน (เที่ยวทั่วไทย. ออนไลน์. 2553)

สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี (2547 : 1 - 3) กล่าวถึง สภาพพื้นที่โดยทั่วไป ทางด้านทิศเหนือ และทิศตะวันออก เป็นป่าไม้ ภูเขา และที่ราบสูงเป็นส่วนใหญ่ อยู่สูงจากระดับ น้ำทะเล 30 - 190 เมตร ทิศใต้เป็นชายฝั่งทะเลมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม บางแห่งเป็นอ่าวแหลม และหาดทราย สูงจากระดับน้ำทะเล 1 - 5 เมตร พื้นที่จังหวัดจันทบุรี แยกลักษณะภูมิประเทศออก ได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

ภูเขาสูงและเนินเขา ได้แก่ ด้านตะวันตกเฉียงเหนือติดกับจังหวัดระยองและจังหวัดฉะเชิงเทราในเขตอำเภอแก่งหางแมว มีเขาชะมูล ชะอม และ ลำปลายประกาด เป็นต้นกำเนิดลำน้ำสาขาของคลองวังโตนด ทางตอนเหนือ และตะวันออกมีทิวเขาจันทบุรี ประกอบด้วย เขาสอยดาวเหนือ เขาตะเคียนทอง เขาพระบาทพลวง เขาปล้อง เขาสอยดาวใต้ ทิวเขาจันทบุรีทอดตัวจากเขตติดต่อ จังหวัดสระแก้วลงมาตอนกลางของจังหวัด บรรจบกับเขาสามง่ามของทิวเขาบรรทัด ทิวเขาจันทบุรีครอบคลุมพื้นที่ด้านตะวันออก ของกิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ ตะวันตกของอำเภอสอยดาวและอำเภอโป่งน้ำร้อน ส่วนเขาสามง่ามอยู่ทางใต้ของอำเภอโป่งน้ำร้อน ตะวันออกของอำเภอมะขาม และ ตอนเหนือของอำเภอขลุง นอกจากนี้มีภูเขาสระบาปอยู่ในพื้นที่ เขตติดต่ออำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอมะขาม และอำเภอขลุง ส่วนเนินเขามีกระจาย อยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ / กิ่งอำเภอ

ที่ราบสูงและที่ราบเชิงเขา ได้แก่ ด้านตะวันออกของเขาสอยดาวจรดชายแดนไทยกัมพูชา ในพื้นที่อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน ด้านใต้ของเขาสามง่าม พื้นที่ตอนกลางอำเภอขลุง และตะวันออกของอำเภอมะขาม อีกบริเวณหนึ่งระหว่าง เขาสอยดาวกับเขาชะมูล ในพื้นที่อำเภอแก่งหางแมว กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ และทางตอนเหนือของอำเภอท่าใหม่

ที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล ได้แก่ ลุ่มน้ำคลองโตนดไหลผ่านอำเภอแก่งหางแมว กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ อำเภอท่าใหม่ ลุ่มน้ำจันทบุรีไหลผ่านทางตะวันตกของอำเภอมะขาม อำเภอเมืองจันทบุรีและอำเภอแหลมสิงห์ ลุ่มน้ำพังราด มีเฉพาะลำน้ำสาขา อยู่ในพื้นที่อำเภอนายายอามแล้วไหลไปบรรจบกับลำน้ำสาขาจากอำเภอแกลง จังหวัดระยอง รวมเป็นลำน้ำพังราดไหลลงใต้เป็นแนวเขต ระหว่างจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดระยอง ลุ่มน้ำเวฬุไหลจากเหนือลงใต้ในเขตอำเภอขลุง ส่วนที่ราบชายฝั่งทะเล ได้แก่ พื้นที่ตอนใต้ ของอำเภอนายายอาม อำเภอท่าใหม่ อำเภอแหลมสิงห์ และอำเภอขลุง

นอกจากนี้จังหวัดจันทบุรีมีชายฝั่งทะเลระยะทางยาวประมาณ 108 กิโลเมตร มีอ่าวและหาดทราย หลายแห่ง และมีเกาะต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้คือ

เขตอำเภอแหลมสิงห์ มี 5 เกาะ ได้แก่ (1) เกาะนมสาว พื้นที่ 20 ตารางกิโลเมตร อยู่ตรงข้ามอ่าวกระทิง (2) เกาะจุฬา พื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร อยู่ปากน้ำจันทบุรี (3) เกาะเปริด พื้นที่ 52 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันมีทางรถยนต์เชื่อมระหว่างเกาะกับชายฝั่งแล้ว (4) เกาะนางรำ พื้นที่ 12 ตารางกิโลเมตร อยู่ใกล้กับเกาะเปริด (5) เกาะขวาง พื้นที่ 36 ตารางกิโลเมตร อยู่ใกล้กับเกาะเปริด

เขตอำเภอขลุง ได้แก่ เกาะจิกนอก พื้นที่ 62 ตารางกิโลเมตร อยู่ใกล้กับแม่น้ำเวฬุ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปจังหวัดจันทบุรีตั้งอยู่ในเขตที่มีอากาศร้อนชื้น มีฝนตกชุกติดต่อกันประมาณ 6 เดือน/ปี และในปี 2546 มีฝนตกจำนวน 159 วัน วัคปริมาณน้ำฝนโดยรวม

2,472.9 มิลลิเมตร และเดือนที่มีอุณหภูมิต่ำสุดในรอบปี คือ เดือนธันวาคม วัดได้ 17.4 องศาเซลเซียส เดือนที่มีอุณหภูมิสูงสุดในรอบปี คือ เดือนพฤษภาคม วัดได้ 36.5 องศาเซลเซียส จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน ตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน ตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว ตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายน ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในจังหวัดจันทบุรี จำแนกได้ดังนี้
แร่ธาตุ จันทบุรีมีแร่ธาตุ หลายชนิด ที่รู้จักกันโดยทั่วไป ได้แก่ พลอยแดง (ทับทิม) พลอยเหลือง (บุษราคัม) พลอยเขียว (มรกต) พลอยน้ำเงิน (ไพลิน) พลอยโกเมน พลอยสตาร์ ฯ

ป่าไม้ จันทบุรีมีพื้นที่ป่าทั้งหมด จำนวน 1,165,281 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 29.42 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยแยกเป็นป่าสงวนแห่งชาติ 18 ป่า ป่าอุทยานแห่งชาติ 2 ป่า ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 1 ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน 1 แห่ง

แหล่งน้ำ จังหวัดจันทบุรี มีแม่น้ำที่สำคัญ 4 สาย คือ

1. แม่น้ำจันทบุรี มีต้นกำเนิดจากเขาสอยดาวใต้ ในเขตอำเภอโป่งน้ำร้อน และเขาสามง่าม เขาชะอม ในเขตอำเภอมะขาม ไหลผ่านอำเภอเมืองจันทบุรี ออกสู่อ่าวไทยในเขตอำเภอแหลมสิงห์

2. แม่น้ำพังราด ประกอบด้วยลำน้ำสายสั้นๆ ในเขตอำเภอแกลง จังหวัดระยอง และนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ไหลมาบรรจบกัน แล้วไหลออกสู่ปากน้ำพังราด เป็นแนวเขตระหว่างจังหวัดจันทบุรี และระยอง

3. แม่น้ำเวฬุ มีต้นกำเนิดจากเขาชะอม เขามะกอก และเขาสระบาป ไหลผ่านอำเภอขลุง และออกสู่ทะเลทางเกาะจิก อำเภอขลุง

4. คลองวังโตนด ประกอบด้วย 2 สาขา คือ สาขาด้านซ้าย มีต้นกำเนิดจากเขาตี่เสียด ซึ่งไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ และสาขาด้านขวา ซึ่งมีต้นกำเนิดบริเวณเขาชะมูก

จากสภาพทางภูมิประเทศ ภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนจันทบุรี คือ การเน้นเรื่องการเกษตรเป็นหลัก เราจะได้เห็นได้จากข้อมูลที่ว่าจังหวัดจันทบุรีมีเนื้อที่ทำการเกษตรทั้งสิ้นประมาณ 2,044,267 ไร่ จำแนกในการใช้เนื้อที่เพาะปลูกไม้ผลและพืชยืนต้นประมาณ 1,500,459 ไร่ พืชไร่ 473,635 ไร่ ปลูกข้าว 33,058 ไร่ และปลูกผัก 37,115 ไร่โดยประมาณ ส่วนใหญ่จะใช้เนื้อที่ในการเพาะปลูกยางพารา ประมาณ 546,894 ไร่ รองลงมาคือ ทุเรียน 294,391 ไร่ และ เงาะ 208,408 ไร่ พืชที่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่มากที่สุดคือข้าวโพดรับประทานฝักสด ประมาณ 23,702 กิโลกรัมต่อไร่

รองลงมาคือ อ้อย ประมาณ 7,875 กิโลกรัมต่อไร่ สับปะรด ประมาณ 4,684 กิโลกรัมต่อไร่
มันสำปะหลัง ประมาณ 4,208 กิโลกรัมต่อไร่

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก (ออนไลน์. 2554) สรุปอาชีพ
ที่สำคัญในจังหวัดจันทบุรีจะประกอบด้วยอาชีพต่อไปนี้ คือ

1. เกษตรกรรม เช่น การทำสวนผลไม้ สวนยางพารา ประมง ทำไร่ ทำนา เป็นต้น

พืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลไม้ ได้แก่ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ลำไย
มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 6 แสนไร่เศษ พริกไทย มีพื้นที่เพาะปลูก 1 หมื่นไร่เศษ และยางพารา มีพื้นที่
เพาะปลูก 6 แสนไร่เศษกล่าว โดยสรุปแล้วมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรจะมีดังนี้คือ

1.1 ด้านกสิกรรม 24,817 ล้านบาท

1.2 ด้านประมง 4,881 ล้านบาท

1.3 ด้านปศุสัตว์ 553 ล้านบาท

2. อุตสาหกรรม เช่น การเจียรไนพลอย ทอเสื่อ กระเบื้องดินเผา เป็นต้น

กล่าวโดยเฉพาะสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับปี 2550 จะพบว่ามี การส่งออกทั้งประเทศ คิดเป็น
มูลค่า 185,150.72 ล้านบาท และถือเป็นอันดับที่ 5 ของรายการสินค้าส่งออกของประเทศ ในส่วนของ
จังหวัดจันทบุรีนั้นเป็นผู้ทำรายได้คิดเป็น 17,090 ล้านบาทหรือเป็นร้อยละ 9.23 ประเทศที่ส่งออก
ไปจำหน่าย ออสเตรเลีย/สหรัฐอเมริกา/ สวิตเซอร์แลนด์/เบลเยียม

สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี (2547 : 4) ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ
ในจังหวัดจันทบุรี มีทั้งหมด 602 โรงงาน เงินลงทุนทั้งหมด 5,324.99 ล้านบาท ก่อให้เกิด
การจ้างงาน 8,997 คน อุตสาหกรรมที่มีสถานประกอบการมากที่สุด คือ อุตสาหกรรม
ประเภทเกษตรจำนวน 178 สถานประกอบการ รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมประเภทขนส่ง
จำนวน 81 แห่ง และอุตสาหกรรมที่มีเงินลงทุนมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมประเภทอาหาร จำนวน
2,485.04 ล้านบาท รองลงมาคือ อุตสาหกรรมประเภทขนส่งจำนวน 462.90 ล้านบาท

2.1 อุตสาหกรรมแปรรูปจากสินค้าเกษตร เช่น การทำผลไม้แปรรูป อาหาร
ทะเลแช่แข็ง เป็นต้น

2.2 งานบริการ เช่น ธุรกิจโรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว เป็น
ต้น

ในกรณีของงานบริการเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวจะพบว่า จังหวัดจันทบุรีมีแหล่ง
ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์และศาสนสถาน แหล่งท่องเที่ยว
ทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม และแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ และศาสนสถาน ได้แก่ รอยพระพุทธรูปที่บนเขาคิชฌกูฏ วัดโยธานิมิตร วัดเขาสุกิม วัดปลับบางกะจะ วัดมังกรูปพาราม วัดไผ่ล้อม วัดทองทั่ว ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช อุต่อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โบราณสถานค่ายเนินวง คูขี้ไก่อ่ ดึกแดง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพนัชนัชนาวี

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม ได้แก่ บ่อพลอย ที่เขาพลอยแหวน ทอเสื้ออกหมู่บ้านเสม็ดงาม และบางสระเก้า ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี

แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ น้ำตกตรอกนอง น้ำตกคลองนารายณ์ ถ้ำเขาวง หาดแหลมเสด็จ หาดอ่าวกระทิง หาดอ่าวยาง หาดเจ้าหลาว หาดคู้้งวิมาน หาดแหลมสิงห์ ฟาร์มปลาโลมา โอเอซิสซีวิลด์

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ป่าชายเลน ได้แก่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริป่าชายเลนบ้านท่าสอน (สำนักงานปลัดจังหวัดจันทบุรี. ออนไลน์. ม.ป.ป.)

2. สภาพบริบททางการปกครองท้องถิ่นของจังหวัดจันทบุรี

โดยภาพรวมของการปกครองในจังหวัดจันทบุรีนั้น ประกอบด้วย การปกครองที่สำคัญ 2 รูปแบบ คือ

การปกครองส่วนภูมิภาค และการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ในส่วนของการปกครองส่วนภูมิภาคนั้นจะพบว่า จังหวัดจันทบุรียังถือว่าเป็นการปกครองหลักของจังหวัด ตัวอย่างเช่นในปี พ.ศ. 2546 จังหวัดจันทบุรีแบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 9 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 76 ตำบล 721 หมู่บ้าน อำเภอ / กิ่งอำเภอ ต่างๆ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอขลุง อำเภอท่าใหม่ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอสอยดาว อำเภอแก่งหางแมว อำเภอนายายอาม และกิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ ส่วนในปัจจุบันจะพบว่าการปกครองส่วนภูมิภาคของจังหวัดจันทบุรีจะแบ่งออกเป็น 10 อำเภอ 76 ตำบล 728 หมู่บ้าน 33 ชุมชน

ส่วนการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในปัจจุบันจะประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญ คือ

2.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง

2.2 เทศบาล 30 แห่ง (เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 27 แห่ง)

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล 51 แห่ง

องค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรีนั้น มีพัฒนาการเช่นเดียวกับการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอื่นๆ โดยทั่วไป เนื่องจากการเกิดขึ้นมาในการปกครองท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด ภายใต้การกำหนดนโยบายในระดับชาติ ที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานทั้งประเทศ เราจึงสามารถสรุปพัฒนาการในการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเป็น 2 ช่วง ดังนี้

2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคการมอบอำนาจการบริหาร (พ.ศ. 2476 - 2540)

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคการกระจายอำนาจ (พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน)

2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคการมอบอำนาจการบริหาร (พ.ศ. 2476 - 2540)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระหว่างปี พ.ศ. 2476 - 2540 มีการพัฒนาขึ้นมาจากเดิมในช่วงการรวมศูนย์สู่การมอบอำนาจ (Devolution) ก็คือ รัฐได้กำหนดให้เป็นองค์กรในลักษณะของนิติบุคคล (Legal Person) กล่าวคือ เป็นองค์กรที่สามารถบริหารงานในลักษณะที่เป็นกิจกรรมทางกฎหมาย แต่การเป็นองค์กรนิติบุคคลดังกล่าวนี้ก็ยังไม่พัฒนาถึงขั้นการมีอำนาจอิสระเป็นของตนเอง (Autonomy) เริ่มต้นตั้งแต่การจัดตั้งเทศบาลในปี พ.ศ. 2476ต่อมาในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามนั้นการกระจายอำนาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการขยายฐานอำนาจทางการเมืองแทนที่อำนาจดังกล่าวจะกระจุกอยู่เฉพาะในส่วนกลางโดยการขยายบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กว้างขวางขึ้น จอมพล ป. ได้ผลักดันกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายฉบับให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้แก่ พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 และการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 การขยายฐานอำนาจทางการเมืองของจอมพล ป. พิบูลสงครามโดยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เนื่องมาจากจอมพล ป.ฯ ขาดฐานอำนาจทางการเมืองที่เสริมหนุนโดยกำลังทหารในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในขณะที่พลเอกสฤษดิ์ ธนะรัชต์ มีฐานอยู่ที่กองทัพบกและพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ ก็มีฐานอยู่ที่ตำรวจ การขยายบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจอมพล ป. ก็นำข้าราชการส่วนกลางเข้ามามีบทบาทในสุขาภิบาล เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเช่นกัน เช่น ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ปลัดจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นต้น ดังนั้น ในช่วง พ.ศ. 2476 - 2540 จึงยังไม่เกิดการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งและพัฒนาการในจังหวัดจันทบุรีช่วงเวลานี้สามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบคือ

2.2.1 เทศบาล

2.2.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวอย่างที่เด่นชัดที่สุดก็คือ เทศบาล เทศบาลได้รับการจัดตั้งหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 โดย คณะราษฎร ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 และได้มีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2478 จำนวน 35 แห่ง เทศบาลที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. นี้มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่สามารถดำเนินกิจกรรมและทำนิติกรรมทางกฎหมายได้ แต่เทศบาลในยุคนี้ก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ของตนเอง (Autonomy) เนื่องจากการจัดตั้งเทศบาลเกิดขึ้นภายใต้ระบอบอำมาตยาธิปไตยที่อำนาจตัดสินใจอยู่ในมือของกลุ่มข้าราชการ ดังนั้น จึงพบว่า นายอำเภอหรือข้าราชการบำนาญเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในเทศบาล

เทศบาลถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนานมากที่สุดในปัจจุบัน (ไม่นับรวมสุขาภิบาลซึ่งได้ปัจจุบันได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลไปหมดแล้ว) เทศบาลในประเทศไทย ถือกำเนิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2476 ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 1 ปี ภายใต้อำนาจของพระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ปรีดี พนมยงค์ ถือเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งที่เกิดจากการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2476 และเป็นผู้นำแนวคิดเรื่องการปกครองท้องถิ่นที่ใช้อยู่แพร่หลายในตะวันตกเข้ามาใช้ในประเทศไทย นอกจากนี้ยังเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่สุดคนหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. 2475 อีกด้วย ในความเป็นจริงแล้ว ประเทศไทยมีความพยายามในการจัดตั้งเทศบาลหลายครั้ง ตั้งแต่สมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เช่น พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ต้องการให้ประเทศไทยมีการปกครองท้องถิ่น เพื่อทำการปกครองตนเองขึ้นตามแบบอย่างประเทศตะวันตกที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล (สถาบันพระปกเกล้า, ออนไลน์, 2551)

ส่วนในจังหวัดจันทบุรีนั้น เทศบาลที่ได้รับการจัดตั้งแห่งแรกคือ เทศบาลเมืองจันทบุรีถือได้ว่าเป็นเทศบาลชุดเก่าแก่ชุดแรกของเทศบาลในประเทศไทยคือได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2478 มีเนื้อที่ 2.5 ตารางกิโลเมตร มีบ้านจำนวน 5,272 หลัง มีหลวงประพันธ์ธัญวัติ เป็นนายกเทศมนตรีคนแรก และขุนบูรพาภิพล ม.ล.เสนิมสิงห์ ปราโมทย์ นายเชีย ฮงสมเกียรติ เป็นเทศมนตรี (เทศบาลเมืองจันทบุรี, ออนไลน์, ม.ป.ป.)

เทศบาลเมืองจันทบุรี ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนหลังมีนโยบายการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญฯ ฉบับ พ.ศ. 2540 กล่าวคือ การบริหารงานเทศบาลเมืองจันทบุรี ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2545 โดยได้มีการจัดแบ่งส่วนราชการของเทศบาลออกเป็นส่วนๆ เช่น สำนักปลัด กองวิชาการและแผนงาน กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองสวัสดิการสังคม กองการศึกษา กองคลัง เพื่อดูแลรับผิดชอบงานในภารกิจ ทั้งงานเชิงนโยบายและงานบริการ ซึ่งเป็นงานบริการที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ในท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อให้ประชาชน

ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับเทศบาล มีการพัฒนาและรวมตัวของประชาชน โดยมีสมาชิกสภาเทศบาล ที่ผ่านการเลือกตั้งเป็นตัวแทนในการประสานและนำแผนของชุมชนมาร่างเป็นแผนพัฒนาเทศบาล ทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง ระยะยาว ตามแนวคิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจุดแข็งหลายประการได้ มีองค์กรที่มีขนาดเล็ก มีความใกล้ชิดกับประชาชน จึงทำให้รับรู้ปัญหาของประชาชน จึงทำให้รู้ปัญหาของประชาชนได้โดยตรง จึงสามารถตอบสนองความต้องการ ของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคการกระจายอำนาจ (พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน)

หลังจากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬในปี พ.ศ. 2535 กระแสการปฏิรูปการเมืองได้ก่อตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมืองในหลาย ๆ ด้าน และด้านหนึ่งคือการเรียกร้องให้มีการกระจายอำนาจ ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ซึ่งประกาศใช้ในวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2537 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 จุดเปลี่ยนการกระจายอำนาจในประเทศไทยเกิดขึ้นจากนโยบายตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 นโยบายกระจายอำนาจจากรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีเนื้อหาสาระสำคัญที่ระบุไว้ในมาตราต่างๆ ดังนี้

2.2.1 มาตรา 282 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.2 มาตรา 283 ได้กำหนดบทบาทให้การบริหารราชการส่วนกลางเป็นผู้กำกับดูแลมากกว่าการควบคุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.3 มาตรา 284 กำหนดให้จัดทำพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ โดยมี เนื้อหาหลัก คือ การถ่ายโอนภารกิจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 35% และการถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

2.2.4 มาตรา 285 กำหนดให้สมาชิกสภาและผู้บริหารท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งโดยมีวาระครั้ง 4 ปี

2.2.5 มาตรา 286, 287 และ 290 กำหนดการมีส่วนร่วมของประชาชนตามวิธีการของประชาธิปไตย เช่น การถอดถอนนักการเมืองท้องถิ่น

2.2.6 มาตรา 289 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการทำหน้าที่ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น

ในการบังคับใช้ นโยบายการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญ 2540 มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2542 ได้วางกรอบให้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีที่มีอยู่ทั้งหมด 3 รูปแบบ คือ องค์กรบริหารงานส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบลนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากที่สุดของจังหวัดจันทบุรี คือ มีจำนวน 51 แห่ง จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั้งหมด 82 แห่ง

องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี ปัจจุบันได้รับการจัดตั้ง ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นผลมาจากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬปี พ.ศ. 2535 เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเงื่อนไขให้รูปแบบองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ได้รับการผลักดันอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่เคยมีองค์กรบริหารส่วนตำบล มาแล้วในยุคพัฒนา กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มองค์กรประชาธิปไตย ได้ผลักดันพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการที่กระทรวงมหาดไทยต้องการเบี่ยงเบนความสนใจจากสาธารณชน ที่กดดันให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด รัฐบาลนายชวน หลีกภัย จึงดำเนินการตราพระราชบัญญัติ สภาตำบล สภาตำบล และองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ขึ้น อย่างไรก็ดี ในระยะแรก พระราชบัญญัตินี้ได้ผนวกเอาโครงสร้างเก่าของการปกครองส่วนภูมิภาคเข้าไป โดยการระบุ ให้กำนัน และผู้ใหญ่บ้านซึ่งแต่เดิมมีสถานภาพเป็นสมาชิกสภาตำบลโดยตำแหน่งสามารถ มีตำแหน่งในกรรมการบริหาร และเป็นสมาชิก อบต. ได้

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดหน้าที่ของอบต. ไว้ดังนี้

2.2.1 มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (มาตรา 66)

2.2.2 มีหน้าที่ต้องทำในเขตอบต. ดังนี้ (มาตรา 67)

- 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2) รักษาความสะอาดถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 7) คู่มือรอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร ให้ตามความจำเป็นและสมควร

2.2.3 อบต. สามารถจัดทำกิจการในเขตอบต. ดังนี้ (มาตรา 68)

1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
 8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของ

แผ่นดิน

9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.

10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

11) กิจการเกี่ยวกับพาณิชย์

12) การท่องเที่ยว

13) การผังเมือง

2.2.4 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ อบต. ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 69/1)

กล่าวโดยสรุปในปัจจุบันจังหวัดจันทบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 82 แห่ง ทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ปัจจุบันมีนายชนพล กิจกาญจน์ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. เทศบาลมีทั้งหมด 40 แห่ง ได้แก่

2.1 เทศบาลเมืองจันทบุรี

2.2 เทศบาลเมืองท่าช้าง

- 2.3 เทศบาลตำบลหนองบัว
- 2.4 เทศบาลตำบลพลับพลานารายณ์
- 2.5 เทศบาลตำบลบางกะจะ
- 2.6 เทศบาลเมืองจันทนิมิต
- 2.7 เทศบาลตำบลเกาะขวาง
- 2.8 เทศบาลตำบลเสด็จ
- 2.9 เทศบาลเมืองขลุง
- 2.10 เทศบาลตำบลบ่อเวฬุ
- 2.11 เทศบาลตำบลบ่อ
- 2.12 เทศบาลตำบลเกวียนหัก
- 2.13 เทศบาลตำบลตกพรม
- 2.14 เทศบาลตำบลวันยาว
- 2.15 เทศบาลตำบลซึ้ง
- 2.16 เทศบาลตำบลปากน้ำแหลมสิงห์
- 2.17 เทศบาลตำบลพลี
- 2.18 เทศบาลตำบลทรายขาว
- 2.19 เทศบาลตำบลทับช้าง
- 2.20 เทศบาลตำบลท่าใหม่
- 2.21 เทศบาลตำบลหนองคล้า
- 2.22 เทศบาลตำบลเนินสูง
- 2.23 เทศบาลตำบลเขาบาศรี
- 2.24 เทศบาลตำบลเขาวัว-พลอยแหวน
- 2.25 เทศบาลตำบลนายายอาม
- 2.26 เทศบาลตำบลมะขาม
- 2.27 เทศบาลตำบลอ่างศิระ
- 2.28 เทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่
- 2.29 เทศบาลตำบลวังแซ้ม
- 2.30 เทศบาลตำบลท่าหลวง
- 2.31 เทศบาลตำบลฉม้น
- 2.32 เทศบาลตำบลป้อมวี

- 2.33 เทศบาลตำบลโป่งน้ำร้อน
- 2.34 เทศบาลตำบลหนองตาก
- 2.35 เทศบาลตำบลคลองใหญ่
- 2.36 เทศบาลตำบลพลวง
- 2.37 เทศบาลตำบลชากไทย
- 2.38 เทศบาลตำบลตะเคียนทอง
- 2.39 เทศบาลตำบลจันทเขลม
- 2.40 เทศบาลตำบลคลองพลู
- 3. องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด 41 แห่ง ได้แก่
 - 3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง
 - 3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว
 - 3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลคมบาง
 - 3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์
 - 3.5 องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะจะ
 - 3.6 องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลา
 - 3.7 องค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส
 - 3.8 องค์การบริหารส่วนตำบลตะปอน
 - 3.9 องค์การบริหารส่วนตำบลบางชัน
 - 3.10 องค์การบริหารส่วนตำบลมาบไพ
 - 3.11 องค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง
 - 3.12 องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย
 - 3.13 องค์การบริหารส่วนตำบลบางสระเก้า
 - 3.14 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองซิม
 - 3.15 องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเบริด
 - 3.16 องค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว
 - 3.17 องค์การบริหารส่วนตำบลปะตง
 - 3.18 องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขนาน
 - 3.19 องค์การบริหารส่วนตำบลตะตอน
 - 3.20 องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งหางแมว
 - 3.21 องค์การบริหารส่วนตำบลขุนซ่อง

- 3.22 องค์การบริหารส่วนตำบลสามพี่น้อง
- 3.23 องค์การบริหารส่วนตำบลพวา
- 3.24 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงกต
- 3.25 องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งเบญจา
- 3.26 องค์การบริหารส่วนตำบลสองพี่น้อง
- 3.27 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแก้ว
- 3.28 องค์การบริหารส่วนตำบลโขมง
- 3.29 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด
- 3.30 องค์การบริหารส่วนตำบลรำพัน
- 3.31 องค์การบริหารส่วนตำบลตะกาดเจ้า
- 3.32 องค์การบริหารส่วนตำบลลีพยา-บ่อพุ
- 3.33 องค์การบริหารส่วนตำบลนายายอาม
- 3.34 องค์การบริหารส่วนตำบลช้างข้าม
- 3.35 องค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด
- 3.36 องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่
- 3.37 องค์การบริหารส่วนตำบลกระเจาะ
- 3.38 องค์การบริหารส่วนตำบลสนามไชย
- 3.39 องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน
- 3.40 องค์การบริหารส่วนตำบลเทพนิมิต
- 3.41 องค์การบริหารส่วนตำบลทับไทร

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (N = 82)	ร้อยละ
ชาย	60	73.20
หญิง	22	26.80
รวม	82	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.20 กลุ่มประชากรเป็นเพศหญิง 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.80

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (N = 82)	ร้อยละ
26 - 30 ปี	11	13.40
31 - 35 ปี	25	30.50
36 - 40 ปี	41	50.00
41 - 45 ปี	4	4.90
46 ปีขึ้นไป	1	1.20
รวม	82	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีช่วงอายุ 36 - 40 ปี จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.00 กลุ่มประชากรอายุ 31 - 35 ปีขึ้นไป จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.50

ตาราง 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน (N = 82)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปลาย / ปวช.	1	1.20
อนุปริญญา / ปวส.	17	20.70
ปริญญาตรี	63	76.80
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.20
รวม	82	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีระดับปริญญาตรี 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.80 อนุปริญญา / ปวส. 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.70

ตาราง 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (N = 82)	ร้อยละ
ข้าราชการ	69	84.10
พนักงานจ้าง	11	13.40
ลูกจ้าง	2	2.40
รวม	82	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบรับราชการ 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.10 พนักงานจ้าง 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.40

ตาราง 7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้	จำนวน (N = 82)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	56	68.30
15,001 บาทขึ้นไป	26	31.70
รวม	82	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.30 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 บาทขึ้นไป 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.70

ตาราง 8 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (N = 82)	ร้อยละ
โสด	28	34.10
สมรส	46	56.10
แยกกันอยู่	4	4.90
หม้าย / หย่าร้าง	4	4.90
รวม	82	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีสถานภาพสมรส 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.10 โสด 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.10

ตาราง 9 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านช่างโยธา

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน (N = 82)	ร้อยละ
5 - 10 ปี	43	52.40
11 - 15 ปี	29	35.40
16 - 20 ปี	10	12.20
รวม	82	100.00

จากตาราง 9 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.40 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.40

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวประชากรจำแนกตามความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เกณฑ์ความเหมาะสม	μ	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนดให้ใช้วิธีการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.	3.54	0.67	เหมาะสมมาก	1
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือ Factor F ซึ่งประกอบด้วย ค่าอำนาจการ ดอกเบี้ย กำไรและค่าภาษี จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F ซึ่งเป็นตารางสำเร็จรูปที่นำมาใช้ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.	3.10	0.76	เหมาะสมปานกลาง	2

ตาราง 10 (ต่อ)

เกณฑ์ความเหมาะสม	μ	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
3. ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่าย อื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างาน ก่อสร้างของ อปท.	2.94	0.74	เหมาะสม ปานกลาง	3
4. บัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุ ก่อสร้างนำมาใช้กับ อปท.	2.72	0.79	เหมาะสม ปานกลาง	4
รวม	3.08	0.74	เหมาะสม มาก	

จากตาราง 10 แสดงว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี เห็นว่าเกณฑ์ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง มีความเหมาะสมมาก แต่ถ้าพิจารณาในรายชื่อเกณฑ์ มีระดับความเหมาะสมแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความเหมาะสมมาก และกลุ่มที่มีความเหมาะสมปานกลาง

กลุ่มที่มีความเหมาะสมมากได้แก่เกณฑ์เรื่อง การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนดให้ใช้วิธีการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างของ อปท. ส่วนกลุ่มที่มีความเหมาะสมปานกลาง โดยเรียงลำดับเกณฑ์ดังนี้คือ

1. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือ Factor F ซึ่งประกอบด้วย ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย กำไรและค่าภาษี จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F ซึ่งเป็นตารางสำเร็จรูป ที่นำมาใช้ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.

2. ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.

3. บัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุก่อสร้างนำมาใช้กับ อปท.

เกณฑ์ในแต่ละข้อที่เป็นตัวกำหนดราคาค่างานก่อสร้างดังกล่าวสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้คือ

1. ค่าใช้จ่ายในการคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) หมายความว่าในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ต้องทำการกำหนดราคาค่างานต้นทุน (Direct Cost) ของโครงการก่อสร้างในแต่ละโครงการ ซึ่งค่างานต้นทุนเป็นส่วนของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณราคาค่าทุนของงานก่อสร้าง ได้แก่ ราคา วัสดุ อัตราค่าแรงงาน ค่าขนส่ง ค่างานและค่าดำเนินการต่างๆ เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือ Factor F หมายความว่า ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ต้องทำการกำหนดราคาค่างานต้นทุน (Direct Cost) ทั้งหมดให้แล้วเสร็จจึงจะทำการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ซึ่งประกอบด้วย ค่าอำนาจการ ดอกเบี้ย กำไรและค่าภาษี จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F ซึ่งเป็นตารางสำเร็จรูปที่นำมาใช้ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) โดยมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นประจำทุกปี เพื่อป้องกันไม่ให้ค่าก่อสร้างที่ได้สูงเกินกว่าความเป็นจริง และง่ายต่อการตรวจสอบ

3. ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างของ อปท. หมายความว่า ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ต้องทำการกำหนดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ที่จำเป็นต้องมี เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์เครื่องจักรกลพิเศษในงานก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกำหนดให้ใช้น้ำมันพิเศษเพื่อความปลอดภัย ค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบป้องกันฝุ่น เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ไม่ได้มีทุกโครงการ ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนไว้ในส่วนของค่างานต้นทุนและในส่วน of ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้างได้ จึงจำเป็นต้องแยกมากำหนดเป็นหลักเกณฑ์เพื่อคำนวณต่างหาก

4. บัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุก่อสร้างนำมาใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี หมายความว่า การที่นำบัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุ มาใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างหรือคณะกรรมการ หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างมอบหมาย โดยกระทรวงการคลังกำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ถือเป็นปฏิบัติในการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างที่เหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากรจำแนกตามปัจจัยต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิต

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิต	μ	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ค่าน้ำมัน	3.38	0.91	มีผลปานกลาง	2
2. ค่าขนส่ง	3.40	0.77	มีผลปานกลาง	1
3. ค่าแรงงาน	3.37	0.94	มีผลปานกลาง	3
4. ค่าวัสดุ	3.37	1.12	มีผลปานกลาง	3
รวม	3.38	0.94	มีผลปานกลาง	

จากตาราง 11 แสดงว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี เห็นว่าต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิตมีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของต้นทุนใน 4 เรื่องคือ ค่าน้ำมัน ค่าขนส่ง ค่าแรงงาน และค่าวัสดุ ก็จะพบว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางทั้ง 4 เรื่อง ดังกล่าวมีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างสามารถอธิบายในรายละเอียดดังนี้

1. การที่ค่าขนส่งมีผลระดับปานกลางต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างหมายความว่ามีการจัดทำเป็นข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นมาพร้อม ได้จัดทำไว้เป็นตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างตามประเภทของรถบรรทุก และระดับราค้ำมันเชื้อเพลิง โซล่าเพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่คำนวณราคาค่างานก่อสร้างนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการคำนวณราคาค่างานก่อสร้างในส่วนของ การคิดค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง และกำหนดให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) มีอำนาจหน้าที่ปรับปรุงตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างดังกล่าว ให้สอดคล้องตามราคาน้ำมันและสภาวะการณ์ทางด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้ กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

2. การที่ค่าน้ำมันมีผลระดับปานกลางต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างหมายความว่า การที่มีการจัดทำเป็นรายละเอียดขึ้นมาเพื่อประกอบการคำนวณค่างานต้นทุน ตามหลักเกณฑ์

การคำนวณราคางานก่อสร้าง ตามราคาน้ำมันและสภาวะการทางด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เช่นเดียวกับค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

3. ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างของ อปท. หมายความว่า ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ต้องทำการกำหนดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ที่จำเป็นต้องมี เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์เครื่องจักรกลพิเศษในงานก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกำหนดให้ใช้นั่งร้านพิเศษเพื่อความปลอดภัย ค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบป้องกันฝุ่น เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ไม่ได้มีทุกโครงการ ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนไว้ในส่วนของค่างานต้นทุนและในส่วนของการดำเนินการก่อสร้างได้ จึงจำเป็นต้องแยกมากำหนดเป็นหลักเกณฑ์เพื่อคำนวณต่างหาก

4. บัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุก่อสร้างนำมาใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี หมายความว่า การที่นำบัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุ มาใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างหรือคณะอนุกรรมการ หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างมอบหมาย โดยกระทรวงการคลังกำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ถือปฏิบัติในการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากรจำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับการเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง

การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง	μ	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ในการกำหนดราคางานก่อสร้าง				
มักมีนักการเมืองเข้ามาลือคสเป็ค	3.50	0.77	มีผลมาก	1
เพื่อผลประโยชน์ของพรรคพวกด้วย				
2. มีการใช้ตำแหน่งทางการเมือง				
ตั้งราคางานก่อสร้างสูงกว่า	3.26	0.90	มีผลปานกลาง	2
ความเป็นจริง				

ตาราง 12 (ต่อ)

การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง	μ	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
3. มีการกำหนดแหล่งวัสดุที่นำมาใช้ เช่น โรงโมหิน ท่าทราย แหล่งลูกรัง	2.95	0.90	มีผลปานกลาง	4
4. มีการกำหนดสถานที่ตั้งโครงการ ก่อสร้างเพื่อเอื้อประโยชน์ฐานเสียง ทางการเมือง	3.15	3.51	มีผลปานกลาง	3
รวม	3.22	1.52	มีผลปานกลาง	

จากตาราง 12 แสดงว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี เห็นว่าการเอื้อประโยชน์ของนักการเมืองมีผลปานกลางต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง แต่เมื่อพิจารณาในรายข้อก็จะพบที่มีความแตกต่างของการเป็นปัจจัยที่มีผลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มรายข้อที่มีผลมาก ได้แก่ ในการกำหนดราคางานก่อสร้าง มักมีนักการเมืองเข้ามาสื่อคสเป็คเพื่อผลประโยชน์ของพรรคพวกด้วยกัน ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นรายข้อที่มีผลปานกลาง 3 ข้อตามลำดับจากมากไปน้อยคือ มีการใช้ตำแหน่งทางการเมือง ตั้งราคางานก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง มีการกำหนดสถานที่ตั้งโครงการก่อสร้างเพื่อเอื้อประโยชน์ฐานเสียงทางการเมือง มีการกำหนดแหล่งวัสดุที่นำมาใช้ เช่น โรงโมหิน ท่าทราย แหล่งลูกรัง

ปัจจัยในแต่ละข้อที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างดังกล่าวสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้คือ

1. ในการกำหนดราคางานก่อสร้าง มักมีนักการเมืองเข้ามาสื่อคสเป็ค หมายความว่า การที่มึนักการเมืองท้องถิ่นบางคนเช่น นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล นายเทศมนตรี รองนายเทศมนตรี สมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถเข้ามามีบทบาทในการสั่งการให้ใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ก่อสร้างบางประเภทที่มีข้อกำหนดหรือมีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์บางรายการที่กลุ่มของพรรคพวกตนเองได้ประโยชน์ มาใช้ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ผลกำไรให้แก่กลุ่มพรรคพวกของตนเอง

การที่มึนักการเมืองเข้ามาสื่อคสเป็คเพื่อผลประโยชน์ของพรรคพวก จึงเป็นเหตุปัจจัยให้กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามี ความเหมาะสมมาก

2. มีการใช้ตำแหน่งทางการเมือง ตั้งราคางานก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง หมายความว่า การที่นักการเมืองท้องถิ่นบางคน เช่น นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถเข้ามามีบทบาทในการสั่งการให้บุคลากรด้านช่างโยธากำหนดราคางานก่อสร้างให้มีค่างานสูงกว่าความเป็นจริง

การที่มีการใช้ตำแหน่งทางการเมือง ตั้งราคางานก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุปัจจัยให้กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

3. มีการกำหนดสถานที่ตั้งโครงการก่อสร้างเพื่อเอื้อประโยชน์ฐานเสียงทางการเมือง หมายความว่า การที่นักการเมืองท้องถิ่นบางคนเช่น นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถเข้ามามีบทบาทในการสั่งการให้กำหนดสถานที่ตั้งโครงการก่อสร้างเพื่อเอื้อประโยชน์ฐานเสียงทางการเมืองของตนเอง

การที่นักการเมืองกำหนดสถานที่ตั้งโครงการก่อสร้างเพื่อเอื้อประโยชน์ฐานเสียงทางการเมืองเป็นเหตุปัจจัยให้ กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

4. มีการกำหนดแหล่งวัสดุที่นำมาใช้ เช่น โรงไม้หิน ท่าทราย แหล่งลูกรัง หมายความว่า การที่นักการเมืองท้องถิ่นบางคนเช่น นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถเข้ามามีบทบาทในการสั่งการให้กำหนดแหล่งวัสดุที่นำมาใช้ เช่น โรงไม้หิน ท่าทราย แหล่งลูกรังเพื่อผลประโยชน์ของพรรคพวกเป็นเหตุปัจจัยให้กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากรจำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับการแสวงหาค่าเช่าของราชการ

การแสวงหาค่าเช่าของราชการ	μ	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ใช้วิชาชีพบังหน้าในการกำหนดราคางานก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง	3.38	0.84	มีผลปานกลาง	1
2. มีการใช้อำนาจในการควบคุมคุณภาพเปลี่ยนวัสดุงานก่อสร้างที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้	3.17	0.80	มีผลปานกลาง	2
3. มีการออกแบบโดยมีการกำหนดวัสดุที่มีขายเฉพาะแห่ง	3.02	0.77	มีผลปานกลาง	3
4. การใช้อำนาจหน้าที่ที่กำหนดที่ตั้งโครงการที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มพรรคพวก	2.89	0.97	มีผลปานกลาง	4
รวม	3.12	0.85	มีผลปานกลาง	-

จากตาราง 13 แสดงว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี เห็นว่าการแสวงหาค่าเช่าของราชการ มีผลต่อการกำหนดราค่างานก่อสร้าง ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายละเอียดในรายชื่อของการแสวงหาค่าเช่าของราชการใน 4 ข้อ ก็จะพบว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อ

ปัจจัยในแต่ละข้อที่มีผลต่อการกำหนดราค่างานก่อสร้างดังกล่าวสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้คือ

1. การที่มีการใช้วิชาชีพบังหน้าในการกำหนดราค่างานก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง มีผลระดับปานกลางต่อการกำหนดราค่างานก่อสร้าง หมายความว่า การที่มีข้าราชการบางคนที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดราค่างานก่อสร้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เข้ามามีบทบาทในการกำหนดราค่างานก่อสร้างให้มีราค่างานที่สูงกว่าความเป็นจริง

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่าเป็นความเหมาะสมปานกลาง

2. การที่มีการใช้อำนาจในการควบคุมคุณภาพเปลี่ยนวัสดุงานก่อสร้างที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้มีผลระดับปานกลางต่อการกำหนดราค่างานก่อสร้าง หมายความว่า การที่มีข้าราชการบางคนที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมคุณภาพงานก่อสร้างใช้อำนาจหน้าที่ในการ

ควบคุมคุณภาพงานก่อสร้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยน วัสดุงานก่อสร้างให้มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด จันทบุรีเห็นว่าเป็นความเหมาะสมปานกลาง

3. การที่มีการออกแบบโดยมีการกำหนดวัสดุที่มีขายเฉพาะแห่งมีผลระดับปานกลาง ต่อการกำหนดราคางานก่อสร้าง หมายความว่า การที่มีข้าราชการบางคนที่มีอำนาจหน้าที่ในการ ออกแบบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งเข้ามามีบทบาทในการออกแบบโดยมี การกำหนดวัสดุที่มีขายเฉพาะแห่งแสวงหาค่าเช่า

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด จันทบุรีเห็นว่าเป็นความเหมาะสมปานกลาง

4. การที่มีการใช้อำนาจหน้าที่กำหนดที่ตั้งโครงการที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มพรรคพวก มีผลระดับปานกลางต่อการกำหนดราคางานก่อสร้าง หมายความว่า การที่มีข้าราชการบางคน ที่มีอำนาจหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดที่ตั้งโครงการที่เอื้อประโยชน์ต่อ กลุ่มพรรคพวก

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด จันทบุรีเห็นว่าเป็นความเหมาะสมปานกลาง

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยเกี่ยวกับบทบาท ประชาสังคม

บทบาทของประชาสังคม	μ	S.D.	การตีความ	ลำดับที่
1. ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย มักเรียกร้อง ปริมาณงานก่อสร้างมากที่สุด	3.60	0.87	มีผลมาก	1
2. ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย มักเสนอให้ใช้ ทรัพยากรท้องถิ่น โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ	3.22	0.77	มีผลปานกลาง	2
3. การผลักดันการผลักดันกลุ่มธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้าง ทำให้ราคางานก่อสร้างสูงกว่าที่ควรจะเป็น	3.06	0.88	มีผลปานกลาง	3
4. การเปิดโปงของสื่อมวลชน ทำให้ราคางาน ก่อสร้างเป็นไปตามมาตรฐาน	2.63	1.07	มีผลปานกลาง	4
รวม	3.13	0.77	มีผลปานกลาง	-

จากตาราง 14 แสดงว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี เห็นว่าบทบาทประชาสังคม มีผลปานกลางต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง แต่เมื่อพิจารณาในรายข้อก็จะพบว่ามีความแตกต่างของการเป็นปัจจัยที่มีผลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มรายข้อที่มีผลมาก ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย มักเรียกร้องปริมาณงานก่อสร้างมากที่สุด ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นรายข้อที่มีผลปานกลาง 3 ข้อ ตามลำดับจากมากไปน้อยคือ ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย มักเสนอให้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ การผลักดันกลุ่มธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างทำให้ราคางานก่อสร้างสูงกว่าที่ควรจะเป็น การเปิดโปงของสื่อมวลชน ทำให้ราคางานก่อสร้างเป็นไปตามมาตรฐาน

ปัจจัยในแต่ละข้อที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างดังกล่าวสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้คือ

1. ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย มักเรียกร้องปริมาณงานก่อสร้างมากที่สุด หมายความว่า การที่มีประชาชนบางคนหรือบางกลุ่มที่ได้รับประโยชน์จากโครงการก่อสร้าง มักจะมีการเรียกร้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการกำหนดงานก่อสร้างให้ปริมาณงานมากเกินไปในงบประมาณที่ตั้งไว้ในแต่ละโครงการ

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้ กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่าบทบาทของประชาสังคมมีความเหมาะสมมาก

2. ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย มักเสนอให้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ หมายความว่า การที่มีประชาชนบางคนหรือบางกลุ่มที่มีส่วนได้เสียจากโครงการก่อสร้าง มักจะมีการเรียกร้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการกำหนดทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพหรือความเหมาะสมของทรัพยากรที่นำมาใช้การกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้ กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

3. การผลักดันกลุ่มธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างทำให้ราคางานก่อสร้างสูงกว่าที่ควรจะเป็น หมายความว่า การที่มีประชาชนบางคนหรือบางกลุ่มที่มีส่วนได้เสียจากการผลักดันกลุ่มธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างทำการกำหนดค่าวัสดุก่อสร้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีราคาสูงกว่าความเป็นจริง

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้ กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

4. การเปิดโปงของสื่อมวลชน ทำให้ราคางานก่อสร้างเป็นไปตามมาตรฐาน หมายความว่า การที่มีประชาชนบางคนหรือบางกลุ่มทำการเปิดเผยข้อมูลหรือหลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างโดยทำการเปิดเผยผ่านสื่อมวลชนเป็นเหตุให้ทำให้ราคางานก่อสร้างเป็นไปตามมาตรฐาน

จึงเป็นเหตุปัจจัยให้ กลุ่มบุคลากรด้านช่างโยธาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดจันทบุรีเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

ตาราง 15 ผลการทดสอบสมมุติฐานของตัวแปรกำหนด

สมมุติฐานการวิจัย	ค่าสหสัมพันธ์	การตีความ	ผลการทดสอบ
1. ต้นทุนการผลิตมีผลต่อ ความสัมพันธ์กับความเหมาะสม ของราคากำหนดก่อสร้างของ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของช่าง โยธา	0.60	มี ความสัมพันธ์ ระดับสูง	ยอมรับสมมุติฐาน
2. การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง มีผลต่อความสัมพันธ์กับความ เหมาะสมของราคากำหนดก่อสร้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของ ช่างโยธา	0.32	มี ความสัมพันธ์ ปานกลาง	ไม่ยอมรับสมมุติฐาน
3. การแสวงหาค่าเช่าของราชการ มีผลต่อความสัมพันธ์เหมาะสม ของราคากำหนดก่อสร้างขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด จันทบุรีในทัศนะของช่างโยธา	0.60	มี ความสัมพันธ์ ระดับสูง	ยอมรับสมมุติฐาน
4. บทบาทประชาคมมีผลต่อ ความสัมพันธ์เหมาะสมของราคา กำหนดก่อสร้างขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของช่างโยธา	0.60	มี ความสัมพันธ์ ระดับสูง	ยอมรับสมมุติฐาน

ค่าของสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สันจะแสดงถึงระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ ถ้าค่าที่ได้เข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กันมาก ถ้าเป็นศูนย์หรือเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือมีความสัมพันธ์กันน้อย ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์	การตีความ
0.01 - 0.25	มีความสัมพันธ์ต่ำ
0.26 - 0.50	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.51 - 0.75	มีความสัมพันธ์สูง
0.76 - 1.00	มีความสัมพันธ์สูงมาก

หลังจากวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แล้วในกรณีที่มีค่าสหสัมพันธ์สูงและยอมรับสมมติฐานที่ระดับนัยยะสำคัญที่ .05 แล้ว จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุโดยใช้ฐานทางแนวคิดทฤษฎีต่อไปดังนี้

1. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า ต้นทุนการผลิตมีผลต่อความสัมพันธ์กับความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของช่างโยธาสามารถยอมรับสมมติฐานได้เนื่องจากค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงคือมีความหนักแน่น (Strength) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามมาก
2. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า การเอื้อประโยชน์ของนักการเมืองมีผลต่อความสัมพันธ์กับความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของช่างโยธาไม่สามารถยอมรับสมมติฐานได้ เนื่องจากมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางคือมีความหนักแน่นของตัวแปรต้นตัวแปรตามไม่สูงมากนัก
3. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า การแสวงหาค่าเช่าของราชการมีผลต่อความสัมพันธ์เหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของช่างโยธาสามารถยอมรับสมมติฐานได้เนื่องจากค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงคือมีความหนักแน่นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามมาก
4. สมมติฐานการวิจัยที่ว่า การแสวงหาค่าเช่าของราชการมีผลต่อความสัมพันธ์เหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของช่างโยธาสามารถยอมรับสมมติฐานได้เนื่องจากค่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงคือมีความหนักแน่นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา สามารถสรุปผล อภิปรายผล และได้ข้อเสนอแนะผลการวิจัยดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา
2. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างที่เหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยเชิงสำรวจ

1.1 การกำหนดประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ทำการศึกษาค้างครั้งนี้ คือ บุคลากรด้านช่างโยธา จำนวนทั้งสิ้น 82 คน ซึ่งเป็นบุคลากรด้านช่างโยธาที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างภายในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

1.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา (ผศ.ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์) ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงตามโครงสร้างเนื้อหาความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง และความเที่ยงของเนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่เที่ยงตรงและมีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้สัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

1.2.2 องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัยประกอบด้วยเนื้อหา สรุปดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของช่างโยธาที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างภายในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วยเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงานด้านช่างโยธา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิต การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง การแสวงหาค่าเช่าของราชการ บทบาทของประชาสังคม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

1.2.3 วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเนื้อหา สำนวนภาษา และความเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพิ่มเติม

2) นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (ดังภาคผนวก ก)

พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาและความครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญนำข้อแก้ไขมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูล (Try - Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.87

4) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำผลที่ได้จากการทำแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธามาใช้ในแนวการสัมภาษณ์คนพิการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคล (ตัวแปรต้น) จะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางความเรียง

1.4.2 การวิเคราะห์ตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวัดระดับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามสร้างขึ้นตามลักษณะการสร้างแบบวัดทัศนคติที่เรียกว่า (Likert Scale) โดยมีตัวเลือกตอบแบบ 5 ระดับ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่จะใช้ในการวิจัยภาคินพนธ์นี้ โดยการใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ดังนี้

2.1 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) บางครั้งเรียกกันว่าการสังเกตภาคสนาม (Field Observation) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่นักวิจัยหรือผู้สังเกตการณ์เข้าไปร่วมกิจกรรม หรือเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่มที่ศึกษา ผู้วิจัยอาจแสดงตนเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือไม่แสดงตัวก็ได้ ผู้วิจัยไม่เพียงแต่รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่ศึกษาเท่านั้น หากจะเข้าร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรที่ตนศึกษา นักวิจัยจะเข้าไปร่วมในกลุ่มที่ตนศึกษามาน้อยเท่าใด ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและจะต้องเข้าไปด้วยความระมัดระวัง ไม่ควรจะไปใกล้ชิดผู้สังเกตมากเกินไป หรือพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือสมาชิกในกลุ่มไม่ว่าทางใด

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม จะประกอบไปด้วย กระบวนการ 3 ชั้น ได้แก่ การสังเกต การซักถาม และการจดบันทึก นอกเหนือไปจากการเฝ้าดูแล้ว ผู้วิจัยสามารถที่จะซักถามบางสิ่งบางอย่างที่ไม่อาจเข้าใจได้จากการสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความหมายหรือสัญลักษณ์ การซักถามถือว่าการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ หลังจากนั้นจึงทำการจดบันทึกข้อมูล

การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม จะเป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลเสริมวิธีการอื่นๆ โดยใช้ในกระบวนการสังเกต เช่น การเข้าร่วมประชุมต่างๆ ทั้งในระดับตำบล อำเภอ หรือจังหวัด เป็นต้น

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพจะใช้การตีความโดยอาศัยทฤษฎีเป็นตัวช่วยในการตีความ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาการดำเนินงานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อค้นพบข้อที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้เกณฑ์ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง มีความเหมาะสมมาก แต่ถ้าพิจารณาในรายข้อเกณฑ์มีระดับความเหมาะสม แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มที่มีความเหมาะสมมาก และกลุ่มที่มีความเหมาะสมปานกลาง

กลุ่มที่มีความเหมาะสมมากได้แก่เกณฑ์เรื่อง การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนดให้ใช้วิธีการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างของ อปท. ส่วนกลุ่มที่มีความเหมาะสมปานกลาง โดยเรียงลำดับเกณฑ์ดังนี้คือ

1. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือ Factor F ซึ่งประกอบด้วย ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย ค่าไรและค่าภาษี จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F ซึ่งเป็นตารางสำเร็จรูป ที่นำมาใช้ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.

2. ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.

3. บัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุก่อสร้างนำมาใช้กับ อปท.

เกณฑ์ในแต่ละข้อที่เป็นตัวกำหนดราคาค่างานก่อสร้างดังกล่าวสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้คือ

1. ค่าใช้จ่ายในการคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) หมายความว่า ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ต้องทำการกำหนดราคาค่างานต้นทุน (Direct Cost) ของโครงการก่อสร้างในแต่ละ โครงการ ซึ่งค่างานต้นทุนเป็นส่วนของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณราคาค่าทุนของงานก่อสร้าง ได้แก่ ราคา วัสดุ อัตราค่าแรงงาน ค่าขนส่ง ค่างานและค่าดำเนินการต่างๆ เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือ Factor F หมายความว่า ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ต้องทำการกำหนดราคาค่างานต้นทุน (Direct Cost) ทั้งหมดให้แล้วเสร็จจึงจะทำการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ซึ่งประกอบด้วย ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย ค่าไรและค่าภาษี จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F ซึ่งเป็นตารางสำเร็จรูปที่นำมาใช้ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) โดยมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นประจำทุกปี เพื่อป้องกันไม่ให้ค่าก่อสร้างที่ได้สูงเกินกว่าความเป็นจริง และง่ายต่อการตรวจสอบ

3. ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างของ อปท. หมายความว่า ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ต้องทำการกำหนดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและ

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรีที่จำเป็นต้องมี เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์เครื่องจักรกลพิเศษในงานก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกำหนดให้ใช้นั่งร้านพิเศษเพื่อความปลอดภัย ค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบ ป้องกันฝุ่น เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ไม่ได้มีทุกโครงการ ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะกำหนด เป็นค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนไว้ในส่วนของค่างานต้นทุนและในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ก่อสร้างได้ จึงจำเป็นต้องแยกมากำหนดเป็นหลักเกณฑ์เพื่อคำนวณต่างหาก

4. บัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุก่อสร้างนำมาใช้กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี หมายความว่า การที่นำบัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุ มาใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างหรือคณะกรรมการ หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการ กำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างมอบหมาย โดยกระทรวงการคลังกำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ถือปฏิบัติในการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

2. ข้อค้นพบข้อที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนด ราคากลางงานก่อสร้างที่เหมาะสมนั้นจะใช้การทดสอบสมมุติฐาน ซึ่งผลการทดสอบสมมุติฐานสรุปได้ ตามตาราง 16 ดังนี้

ตาราง 16 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
1. ต้นทุนการผลิตมีผลต่อความสัมพันธ์กับความเหมาะสมของราคากลางงาน ก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของ ช่างโยธา	ยอมรับ สมมุติฐาน
2. การเอื้อประโยชน์ของนักการเมืองมีผลต่อความสัมพันธ์กับความเหมาะสม ของราคากลางงานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของช่างโยธา	ไม่ยอมรับ สมมุติฐาน
3. การแสวงหาค่าเช่าของราชการมีผลต่อความสัมพันธ์เหมาะสมของราคา ค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะ ของช่างโยธา	ยอมรับ สมมุติฐาน
4. บทบาทประชาคมมีผลต่อความสัมพันธ์เหมาะสมของราคากลางงานก่อสร้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีในทัศนะของช่างโยธา	ยอมรับ สมมุติฐาน

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยจะอภิปรายเปรียบเทียบระหว่างข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาและองค์ความรู้เดิมจากเนื้อหาบทที่ 2 คือ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา ได้แก่ ต้นทุนการผลิตการแสวงหาค่าเช่าของราชการ และบทบาทของประชาสังคม

ต้นทุนการผลิตมีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากองค์ประกอบหลักคือ ต้นทุนแปรผัน เช่น ค่าน้ำมัน ค่าขนส่ง ค่าแรงงาน และค่าวัสดุที่มีความแปรผันตามสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

การแสวงหาค่าเช่าของราชการมีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการที่มีกลุ่มราชการที่มีอำนาจหน้าที่จากการแต่งตั้ง เช่น คณะกรรมการกำหนดราคากลาง การมีอำนาจดังกล่าวสามารถมีบทบาทให้ข้าราชการแสวงหาผลประโยชน์จากงานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

บทบาทของประชาสังคมมีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากกลุ่มประชาสังคมเป็นกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับงานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง เช่น กลุ่มประชาชนในพื้นที่ กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กลุ่มผู้นำ ท้องถิ่น และในปัจจุบันกลุ่มประชาคม เป็นกลุ่มที่มีบทบาทในระบอบประชาธิปไตยมากกว่ากลุ่มอื่น ดังนั้นในปัจจุบันก็จะพบว่า กลุ่มประชาสังคมมีการเรียกร้องสิทธิเชิงผลประโยชน์ของตนเองได้อย่างชอบธรรมตามกฎหมาย ดังนั้นในปัจจุบันกลุ่มประชาคมจึงมีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา พบว่า การกำหนดราคาค่าก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีความเหมาะสมไม่มากนักในเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายพิเศษ รวมถึงอัตราค่าแรงงานและค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายคือ

1.1 ควรมีการส่งเสริมบทบาทของประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมเรื่อง การกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น เช่น การเข้าเป็นกรรมการ

ในการกำหนดราคากลางเนื่องจากกลุ่มประชาสังคมบางกลุ่มเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านธุรกิจก่อสร้างสูงอยู่แล้ว

1.2 ควรมีการควบคุมบทบาทของราชการในการเข้ามาแสวงหาประโยชน์จากการกำหนดราคางานก่อสร้าง เช่น การเพิ่มบทลงโทษในการที่ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบในการเพิ่มราคางานก่อสร้างให้มีราคาสูงกว่าความเป็นจริง

1.3 ควรมีการกำหนดมาตรฐานของค่างานต้นทุนโดยการกำหนดค่างานต้นทุนให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง วิจัย เรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

2.1 ควรศึกษาในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกระบวนการในการกำหนดราคางานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้ข้อมูลและรายละเอียด

2.2 ควรทำการสำรวจความเหมาะสมของกำหนดราคางานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมทั้งประเทศมากำหนดนโยบายสาธารณะต่อไป



บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กล้าศึก พรหมฤทธิ์. (2553). การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของช่างโยธาในการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างโยธา : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมโยธา). นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ฉวีวรรณ ลีวัฒนพันธ์ชัย. (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารงานก่อสร้างของมหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (บริหารรัฐกิจ). นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. (2555). ปฏิบัติการวิจัยทางสังคม. (เอกสารประกอบการสอน บรรยายในวิชาการวิจัยส่วนบุคคลทางรัฐศาสตร์ สัมมาปฏิบัติการวิจัย และสัมมนาวิทยานิพนธ์). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐชนนท์ เศรษฐ์กุลพาณิชย์. (2546). การจัดการงานก่อสร้าง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.safetysocialnetwork.com/profiles. 10 มีนาคม 2556.
- เทศบาลเมืองจันทบุรี. (ม.ป.ป.). ประวัติเทศบาลเมืองจันทบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.chanmunic.go.th/aboutus.php>. 10 มีนาคม 2556.
- เที่ยวทั่วไทย. (2553). มณฑลเทศาภิบาล. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.teawtourthai.com>. 10 มีนาคม 2556.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รุ่งโรจน์ สิงหนัดกิจ. (2542). การบริหารงานก่อสร้างในภาวะเศรษฐกิจถดถอย. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมโยธา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรเดช จันทรศร. (2539). “การนำนโยบายไปปฏิบัติ : ตัวแบบและคุณค่า,” ใน เอกสารประกอบการสอนวิชา รศ.740 การนำนโยบายไปปฏิบัติฉบับที่ 1. หน้า 297 - 316. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิโรจน์ แดงวิเชียร. (2540). การศึกษาการบริหารก่อสร้างในประเทศไทย : ปัญหาและแนวทางแก้ไข. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (เทคโนโลยีอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2551). เทศบาล. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php/%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B8%9A%E0%B8%B2%E0%B8%A5>. 9 กุมภาพันธ์ 2556.

- สมพงษ์ ชูประสิทธิ์. (2544). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างเพื่อพัฒนาแนวทางการปรับปรุงดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมโยธา). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานปลัดจังหวัดจันทบุรี. (ม.ป.ป.). ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว จังหวัดจันทบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.chanthaburi.go.th/th/>. 10 มีนาคม 2556.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดจันทบุรี. (2553). ประวัติจังหวัดจันทบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://cti.onab.go.th>. 10 มีนาคม 2556.
- สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี. (2547). สมุดรายนงานสถิติจังหวัด. จันทบุรี : สำนักงานฯ
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก. (2554). แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี ยุทธศาสตร์สร้างมูลค่าเพิ่มอัญมณี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.eastosm.com>. 10 มีนาคม 2556.
- สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง. (2553). การกำหนดราคาค่างานก่อสร้าง. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.gprocurement.go.th>. 10 มีนาคม 2556.
- สียา. (2554). ประวัติเมืองจันทบุรี. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://siya.in.th/60204/>. 10 มีนาคม 2556.



ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์บรรจบ วงษ์พิพัฒน์พงษ์ ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกริก
3. นายอนุรักษ์ รัตนาคะ ปลัดเทศบาลตำบลปัว
อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/ว ๓๗๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
๒๒๐๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สวมศักดิ์ธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงการวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วยนายศักดิ์ดา เจริญผล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนด
ราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี” ในการนี้หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น
เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์บรรจบ วงษ์พิพัฒน์พงษ์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๗๕

โทรสาร ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๗๕



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/ว ๓๗๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
๒๒๐๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์บรรจบ วงษ์พิพัฒน์พงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วยนายศักดิ์ดา เจริญผล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี” ในการนี้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์บรรจบ วงษ์พิพัฒน์พงษ์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๗๕

โทรสาร ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๗๕



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/ว ๓๓๓

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
๒๒๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายอนุรักษ์ รัตนาคะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและเค้าโครงวิจัยโดยย่อ จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วยนายศักดิ์ดา เจริญผล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี” ในการนี้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์บรรจบ วงษ์พิพัฒน์พงษ์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๓๕๔๓ ๑๐๓๕

โทรสาร ๐ ๓๕๔๓ ๑๐๓๕



ที่ ศธ ๐๕๕๒.๐๕/ ๔๐๒

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
๒๒๐๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี/นายกเทศมนตรี/นายกองค้การบริหารส่วนตำบล
ทุกแห่งในจังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วยนายศักดิ์ดา เจริญผล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนด
ราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี” ในการนี้นักศึกษาขอ
แบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรด้านช่างโยธาในหน่วยงานของท่าน เพื่อตรวจสอบ
เครื่องมือที่นักศึกษาส่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์บรรจบ วงษ์พิพัฒน์พงษ์)

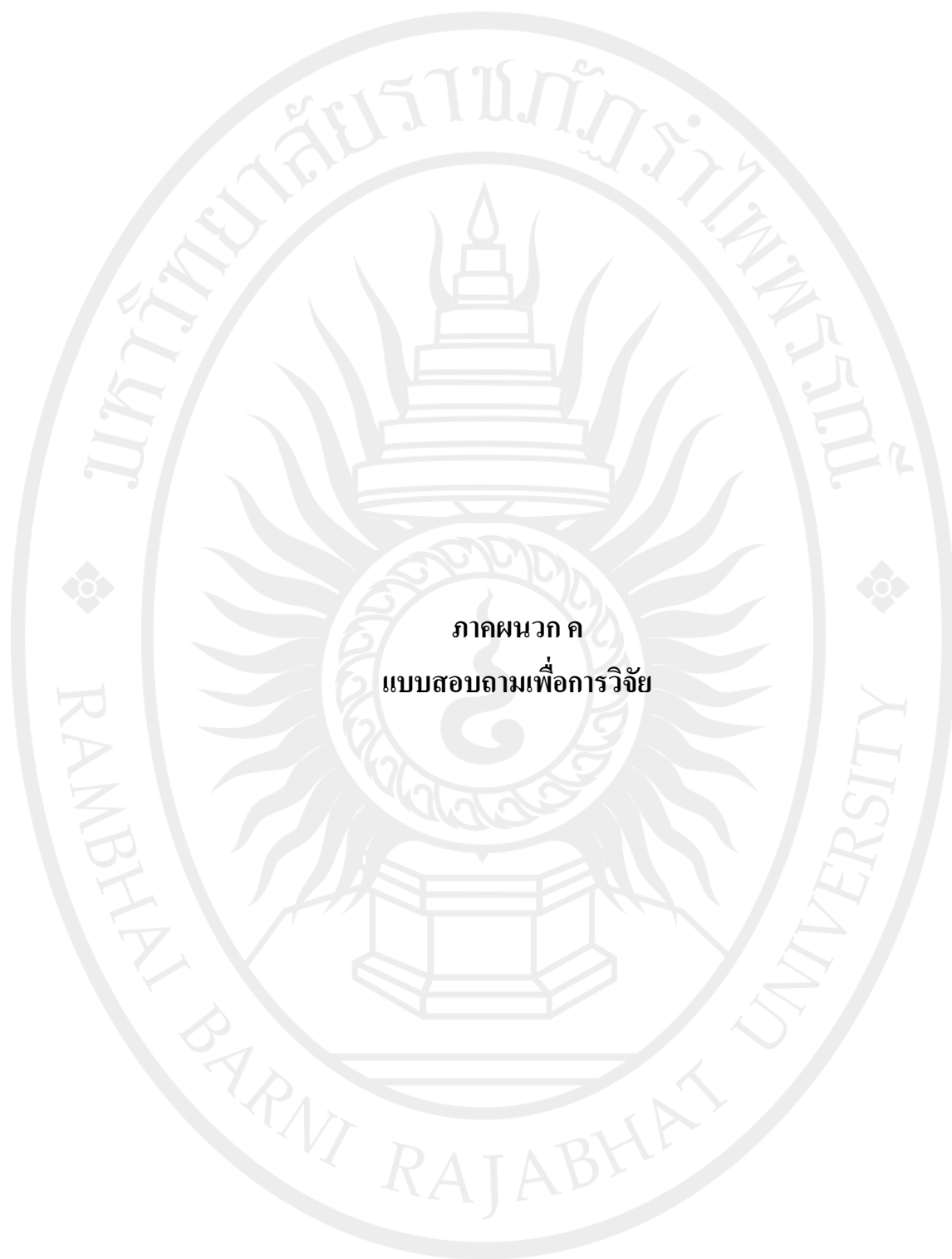
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

โทร. ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๗๕

โทรสาร ๐ ๓๕๔๗ ๑๐๗๕



ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้าง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้สำหรับบุคลากรด้านช่างโยธาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีเป็นผู้ตอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ในทัศนะของบุคลากรด้านช่างโยธาเพื่อความถูกต้องของข้อมูล จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ด้วยความจริงในแต่ละส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อที่ท่านเลือก

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ.....ปีเต็ม
3. วุฒิการศึกษา

<input type="checkbox"/> 1. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	<input type="checkbox"/> 2. อนุปริญญา/ปวส.
<input type="checkbox"/> 3. ปริญญาตรี	<input type="checkbox"/> 4. สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
4. อาชีพ

<input type="checkbox"/> 1. ข้าราชการ	<input type="checkbox"/> 2. พนักงานจ้าง
<input type="checkbox"/> 3. ลูกจ้าง	<input type="checkbox"/> 4. อื่นๆ(ระบุ).....
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
6. สถานภาพ

<input type="checkbox"/> โสด	<input type="checkbox"/> สมรส	<input type="checkbox"/> แยกกันอยู่
<input type="checkbox"/> หม้าย/หย่าร้าง	<input type="checkbox"/> อื่นๆ(ระบุ).....	
7. ประสบการณ์ในการทำงานด้านช่างโยธา.....ปี

ส่วนที่ 2 การกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ท่านคิดว่าการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างขวามือ ซึ่งมีระดับของความเหมาะสม 5 ระดับ ดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง
2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ปัจจัยและประเด็น	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การคำนวณต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนดให้ใช้วิธีการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.					
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) หรือ Factor F ซึ่งประกอบด้วย ค่าอำนาจการ ดอกเบี้ย กำไร และค่าภาษี จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F ซึ่งเป็นตารางสำเร็จรูป ที่นำมาใช้ในการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.					
3. ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ นำมาคำนวณรวมกันเพื่อเป็นราคาค่างานก่อสร้างของ อปท.					
4. บัญชีอัตราค่าแรงงาน ตารางขนส่งวัสดุก่อสร้าง นำมาใช้กับ อปท.					

ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการกำหนดความเหมาะสมของราคาค่างานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 ต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิต

ท่านคิดว่าต้นทุนต่อไปนี้มีผลต่อการกำหนดราคาค่างานก่อสร้างมากน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างขวามือ ซึ่งมีระดับของการมีผล 5 ระดับ ดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง
2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิต	ระดับการมีผล				
	5	4	3	2	1
1. ค่าน้ำมัน					
2. ค่าขนส่ง					
3. ค่าแรงงาน					
4. ค่าวัสดุ					

3.2 การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง

ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อข้อความต่อไปนี้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างขวามือ ซึ่งมีระดับของการมีผล 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยมาก 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ
2 = ไม่เห็นด้วยน้อย 1 = ไม่เห็นด้วย

การเอื้อประโยชน์ของนักการเมือง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ในการกำหนดราคาก่อนก่อสร้าง มักมีนักการเมืองเข้ามาลobbies เพื่อผลประโยชน์ของพรรคพวกด้วย					
2. มีการใช้ตำแหน่งทางการเมือง ตั้งราคาก่อนก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง					
3. มีการกำหนดแหล่งวัสดุที่นำมาใช้ เช่น โรงโมหิน ทำทราย แหล่งลูกรัง					
4. มีการกำหนดสถานที่ตั้งโครงการก่อสร้างเพื่อเอื้อประโยชน์ฐานเสียงทางการเมือง					

3.3 การแสวงหาค่าเช่าของราชการ

ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อข้อความต่อไปนี้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างขวามือ ซึ่งมีระดับของการมีผล 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยอย่างมาก 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ
2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

การแสวงหาค่าเช่าของข้าราชการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ใช้วิชาชีพบังหน้าในการกำหนดราคางานก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง					
2. มีการใช้อำนาจในการควบคุมคุณภาพเปลี่ยนวัสดุงานก่อสร้างที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้					
3. การออกแบบโดยมีการกำหนดวัสดุที่มีขายเฉพาะแห่ง					
4. การใช้อำนาจหน้าที่กำหนดที่ตั้งโครงการที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มพรรคพวก					

3.4 บทบาทของประชาสังคม

ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อข้อความต่อไปนี้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง
ขวามือ ซึ่งมีระดับของการมีผล 5 ระดับ ดังนี้

5 = เห็นด้วยอย่างมาก 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ
2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

บทบาทของประชาสังคม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย มักเรียกร้องปริมาณงานก่อสร้างมากที่สุด					
2. ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย มักเสนอให้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ					
3. การผลักดันกลุ่มธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างทำให้ราคางานก่อสร้างสูงกว่าที่ควรจะเป็น					
4. การเปิดโปงของสื่อมวลชน ทำให้ราคางานก่อสร้างเป็นไปตามมาตรฐาน					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง นอกเหนือไปจากแบบสัมภาษณ์

ข้างต้น

4.1 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายศักดิ์ดา เจริญผล
วัน เดือน ปี เกิด	5 มีนาคม 2519
สถานที่เกิด	71/3 หมู่ที่ 6 ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	71/3 หมู่ที่ 6 ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการกองช่าง
ที่ทำงานปัจจุบัน	เทศบาลตำบลปดิวี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางกะจะ
พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. (ช่างก่อสร้าง) วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี
พ.ศ. 2540	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส. (ช่างก่อสร้าง) วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี
พ.ศ. 2543	วิทยาศาสตรบัณฑิต วท.บ. (เทคโนโลยีอุตสาหกรรมก่อสร้าง) สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2556	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี